

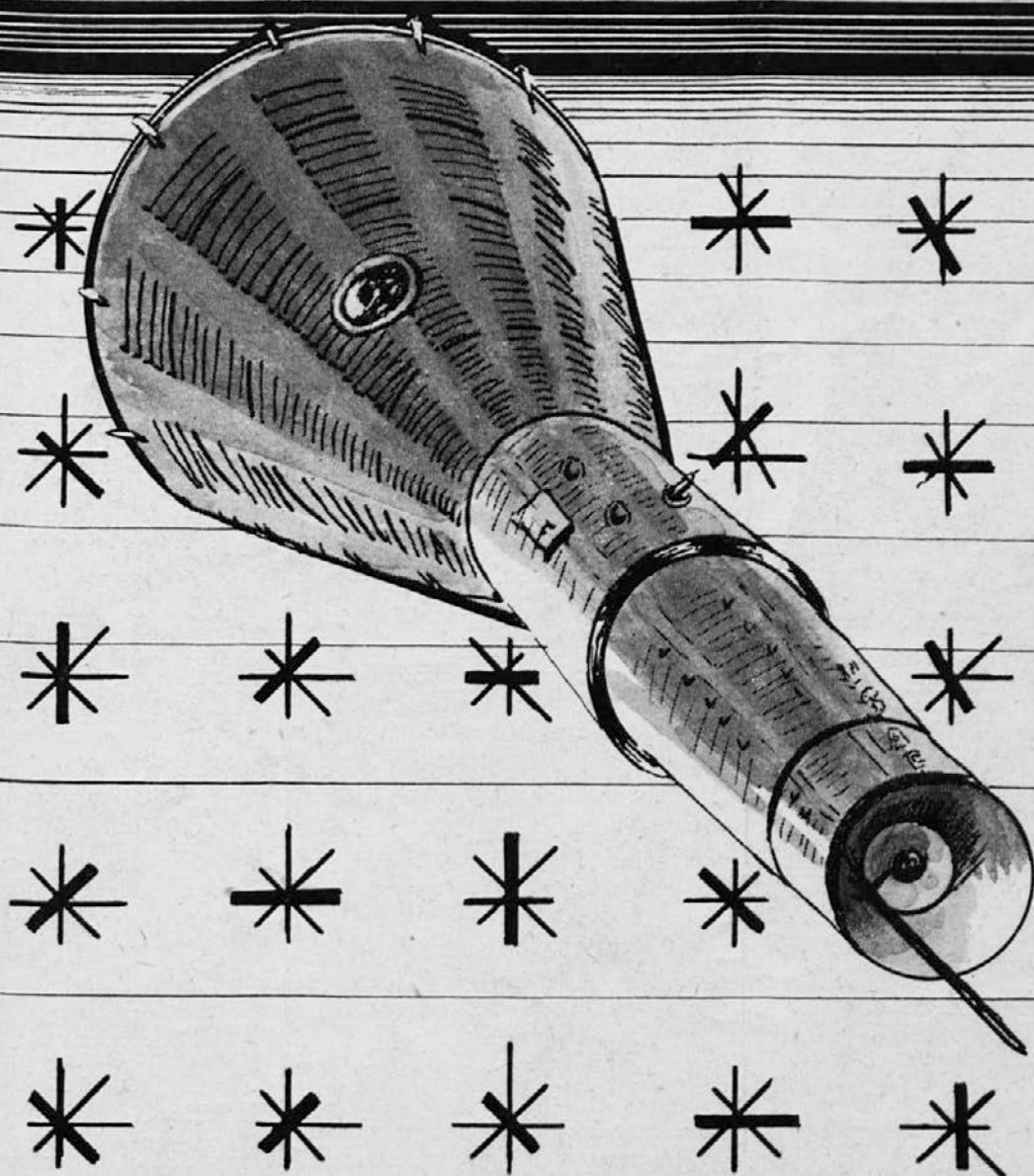
1966

ŠTEV. 2

FEBRUAR

LETO XV.

MISLI

Registered at the
G.P.O., Sydney, for
transmission by post
as a periodical.

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper.

Tel.: FM 1525

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, Sydney.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
Sydney. Tel. 75-7094.

POLEG SPODAJ NAŠTETIH KNJIG

imamo zopet v zalogi naslednje:

SKOZI LUČI IN SENCE. I. del. Spisal Ruda Jurčec. Knjiga polna podob iz naše narodne preteklosti. — £ 1-0-0.

LJUDJE POD BIČEM, slavna povest Karla Mauserja, 1. in II. del. Vsak po 30 šil. (Tretji del je šele v pripravi.)

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal R. Jurčec. — £ 1-0-0

GORJANČEV PAVLEK, spisal Mirko Kunčič. Opisuje čaroben izlet iz Argentine v Slovenijo. — £ 1-0-0.

DNEVI SMRTNIKOV. — Zbirka najboljših črtic iz emigracije. Izdala SKA v Argentini. £ 1-0-0.

DHAULAGIRI. Doživljali Slovenci v himalajskih gorah. Izdala SKA v Argentini. — £ 1-10-0.

SIVI DNEVI — spisal Marko Kremžar. Silno napeto pripovedovanje. — £ 1-0-0.

DANTE-PEKEL. — Izdala SKA v prevodu Tineta Debeljaka za 700 letnico pesnikovo, ki jo je slavil ves svet. — £ 1-0-0.

L J U D J E. Zbirka povesti Nartēja Velikonja. — £ 1-0-0.

RICCIOTTI: ŽIVLJENJE JEZUSOVO. Ta krasna knjiga nam je že parkrat pošla, zdaj jo spet imamo. Cena £ 2.10.0, po pošti dva šilinga več.

MARIA V ŽIVLJENJU CERKVE. Spisal v domovini prof. Vilko Fajdiga. Dobili smo knjigo prav te dni. Cena 13 šilingov s poštnino.

IGNACIJ KNOBLEHAR. — Spisal dr. Fr. Jaklič. Opisuje delovanje slovenskih misijonarjev pred več ko sto leti v današnjem Sudanu, ki danes stoji v ospredju svetovne politike. Cena vezani knjigi £ 1-0-0, poštnina dva šilinga.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

F.S. FINŽGAR III. in IV. je končno dospel. Mnogi že težko čakate na ti dve knjigi. Tako imamo zdaj vseh SEDEM vezanih zvezkov Finžgarja v zalogi. Vsak zvezek stane en funt, poštnina 2 šil. Naročajte!

KAR PO DOMAČE. — Zelo zanimiva šaljivo poučna knjiga. Baragova založba v Argentini. — £ 1-0-0.

DOMAČI ZDRAVNIK. Knajpova zdravilna metoda z vodo. — Šilingov 15.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

Dr. Fran DETELA I. — Ima povesti: Malo življenje, Kislo grozdje, Prihajač, Gospod Lisec in še druge. — Vezani knjigi je cena 30 šil. s poštnino.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sveta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — 10 šil.

PRI PODNOZJU BOŽJEGA PRESTOLA, roman, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

POTA DO ČLOVEKA, psihologija občevanja med ljudmi. Spisal dr. Anton Trstenjak. — 10 šil.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

LETO XV.

FEBRUAR, 1966

STEV. 2.

JANEZ XXIII. IN UJEDINJENJE CERKVA

(Iz njegove okrožnice leta 1961)

Z NAMENOM, DA BI CERKEV MOGLA še bolj vršiti svojo najvišjo nalogo prav v naših časih, smo se odločili sklicati drugi vatikanski vesoljni zbor. Trdno upamo, da tako sijajno zborovanje škofov vsega sveta ne bo samo okrepilo in utrdilo vezi edinosti z osrednjo Stolicco v zadevah bogoslužja in discipline, kar vse je predprava prave Kristusove Cerkve, ampak bo potegnilo na se poglede brezštevilnih Kristusovih vernikov in jih privabilo v vrste "velikega Pastirja črede", ki je izročil varstvo nad Cerkvijo Petru in njegovim naslednikom.

Naš topli poziv k edinosti je samo odmev tistega poziva, ki ga je naslovil na vse vernike več ko enkrat že v petem stoletju sv. Leon, ki je pa tudi samo ponavljal še bolj zgodnje opomine sv. Ireneja vsem Cerkvam njegovega časa. Poudarjal je nepretrgano nasledstvo rimskih škofov, dedičev oblasti obeh apostolskih prvakov (Petra in Pavla), in je svoje prepričanje izrazil z besedami:

"Zaradi vzvišenosti rimske Cerkve morajo biti vse druge Cerkve z njo sporazumne, to se pravi, vsi verniki po vsem svetu. Zaradi edinosti te Cerkve so vsi verniki ohranili izročilo apostolov."

Toda mi želimo s svojim pozivom k edinosti predvsem biti odmev Zveličarjeve molitve k Očetu pri zadnji večerji: "Da bi bili vsi eno, kakor si ti, Oče, v meni in jaz v tebi . . . da bi oni bili eno." Nobenega dvoma ne more biti, da bi ta molitev ne bila uslišana, ni mogoče dvomiti, da bi se Zveli-

čarjeva želja ne izpolnila, prav kakor je bila dopolnjena strahotna žrtev na Golgoti. Ali ni Gospod izjavil, da ga Oče vedno usliši? Zato verujemo, da je Cerkev, za katero je prosil in se zanjo daroval na Križu ter ji obljubil neprestano priučnost, vedno ostala ena, sveta, katoliška in apostolska. Prav taka, kot jo je On sam ustanovil.

Na žalost pa, kot v preteklosti, tudi dandanes vidimo, da edinstvo Cerkve še ne obstoji v tem, da bi vsi Kristusovi verniki enotno izjavljali versko spoznanje, enotno opravljali svoje bogoslužje in enotno izkazovali podrejenost Najvišjemu. Kljub temu imamo svoje veselje in veliko upanje, ko opazujemo vsepovsod velikodušne in vedno večje napore, da bi se tudi vidno edinstvo vseh kristjanov na novo upostavilo. Ti naporji so očitno v skladu z nameni, ukazi in nadami božjega Zveličarja.

Zavedamo se, da edinstvo ne more priti do resničnega izraza, dokler se ne izpolni napoved Jezusa Kristusa samega, da "bo en pastir in ena čreda." Zato molimo k Sredniku in Priprošnjiku pri Očetu, naj rosi svojo milost na vse kristjane in naj spoznajo pristna znake prave Cerkve in postanejo njeni otroci. Daj Bog, da bi napočila zarja tistega dne, ki bo prinesel vsestransko poravnavo in bo z velikim veseljem ter ljubeznijo nepredgledna množica krščanskih vernikov slavila po psalmistovih besedah usmiljenje božje iz enega grla: "Glejte, kako dobro in prijetno je, ko bratje ene misli skupaj bivajo!"

KONCIL JE SPREGOVORIL TUDI O VLOGI KULTURE

Napredek kulture

Poglavje se deli v tri dele:

1. Stanje kulture v modernem svetu (odstavek 65-68). 2. Nekatera načela z zvezi z napredkom kulture (odstavek 69-71). 3. Nekatero najnujnejše dolžnosti katoličanov do kulture (odstavek 72-74).

1. Stanje kulture v modernem svetu.

Kulturne vrednote morejo postati last vseh, brez izjeme, bodisi posameznikov ali narodov, vsi imajo pravico do kulturnih dobrin. Ni pa to kulturno bogastvo pri vseh enako, vsak narod ima lastno kulturno dediščino, svojski narodni duhovni zaklad (odstavek 65).

Napredek znanosti in tehnike in nova obveščevalna sredstva so povzročili nov pojav imenovane "čredne kulture" (težnja po poenotenju in po poenostavljenju starih navad in običajev, po drugi strani vedno bolj soglasno in svetovno uveljavljanje in širjenje novega načina mišljenja, dela, uporabe prostega časa itd.). Istočasno je povečana kulturna izmenjava med narodi ustvarila oziroma ustvarja neko nadnarodno svetsko kulturo (odstavek 66).

Človek ima poseben od Boga dobljeni dar, da more biti ustvarjalec in širitelj svoje kulture in kulture svojega naroda.

To dolžnost spremljajo razne težave. Želja pa čim tesnejših zvezah s tujimi kulturami pogosto neprijetno vznemirja že stoletja ustaljeno družbeno življenje. Velikokrat je nova kultura nevarna stari modrosti in posebnim značilnostim posameznih narodov. Nevarnost podcenjevanja in okvare običajne klasične kulture je še večja v primeru spojitve stare kulture s kulturo, porojeno iz mrzličnega znanstvenega in tehničnega napredka.

2. Nekatera načela o kulturnem napredku.

Besedilo najprej pokaže na soglasje med poslanstvom vladanja zemlji, ki ga je Stvarnik dal človeku, dalje med iskanjem spoznanja Boga in med razvojem kulture. Kolikor globlje preiskuje človek skrivnosti narave in tajne človeškega duha, toliko jasneje in mogočneje se vernemu srcu razkriva Bog, ki je vse stvari ustvaril in jih v Kristusu prenovil (odstavek 69).

Blagovest odrešenja in kultura sta tesno povezani. Bog se je pri razodetju vedno posluževal kulturnih pripomočkov in načinov prav tiste dobe v kateri se je razodetje vršilo, od začetka do razodetja po učlovečeni Besedi. Cerkev je prav tako v vseh časih iskala v vseh kulturah tista in taka sredstva, ki so ji čim bolj učinkovito pomagala odkriti in širiti pristni božji nauk. Kljub temu vemo, da Cerkev ni vezana izključevalno le na en narod in da se more prilagoditi vsaki pravi kulturi.

V tem smislu je evangelij res kvas, ki z bogastvom prejetim od zgoraj oplaja duhovna semena in talente posameznih narodov in časov, jim daje moč, jih dopolnjuje in prenavlja v Kristusu (odstavek 70).

Kultura mora biti del celotnega razvoja in zgradbe človekovega značaja. Da se to polno doseže, mora biti kultura svobodna in neodvisna. Že 1. vatikanski cerkveni zbor je zagovarjal zakonito neodvisnost kulture. Javne oblasti morajo ustvarjati ugodne razmere in podpirati kulturno življenje. Poleg tega je naloga oblasti, da preprečijo vsako zlorabo kulture, da se ta ne spremeni v slepo orodje političnih, gospodarskih in drugih sil (odstavek 71).

3. Nekatero najnujnejše dolžnosti katoličanov do kulture.

Prva dolžnost je ta, da vsem ljudem priznavamo pravico do čim višje stopnje kulture, ne glede na barvo, na narod ali na sedanjo stopnjo civilizacije. Vsem je treba posredovati vsaj imenovano "osnovno kulturo".

Ob vseh zunanjih pripomočkih in celo obveznosti šolske izobrazbe pa še vedno ostane dolžnost nadaljne samovzgoje.

Človek mora biti popolnoma svoboden pri iskanju resnice. Prav tako ima pravico, da v mejah nravnosti in skupne blaginje svobodno širi svoje mnenje. Prav tako mora vsak človek imeti pravico prav iz tega namena, da si more ustvariti pravo sliko npr. o političnih dogodkih, mora imeti možnost in svobodo, da iz zanesljivih in nepotvorjenih poročil te dogodke spozna.

Glede leposlovja in umetnosti sploh mora biti s strani vlade priznana in zagotovljena popolna svoboda (odstavek 72).

Odlok poudarja važno mesto in poslanstvo družine pri vcepljanju kulturnega in narodovega bogastva v otrokovo dušo. V tem odstavku je tudi misel o izrabi prostega časa (odstavek 73).

Ob koncu tega poglavja odlok poudarja važnost čim večjega soglasja med človeško kulturo in med krščanskim naukom. Cerkev želi, da bi verniki živeli povezani z ostalimi ljudmi in da bi se čim bolj vživeli v njihovo mišljenje in čutenje, kar se v veliki meri izraža prav v kulturi.

Nova znanstvena odkritja nalagajo bogoslovnim učiteljem nova raziskavanja in utemeljevanja, da bi v modernem gledanju na svet ne ostalo skrito v temi spoznavanje in priznavanje Boga ter da ne bi prevladalo mnenje, da vera in znanost že nista več združljivi.

Tisti verniki, ki so na odgovornih mestih in tudi sicer vsak v svojem okolju, morajo stalno pričati, da je Cerkev zmeraj bila in je tudi še danes ne samo velika občudovalka, ampak tudi skrbna varuhinja vsake resnične kulture. Vsi verniki so vabljeni in pritegnjeni h kulturnemu delu: eni s sprejemanjem in drugi z ustvarjanjem kulturnega bogastva; in enim in drugim dopušča Cerkev popolno svobodo v mejah vere in npravnosti (odst. 74). — J. Re.

VSAK DAN OPOLDNE se zberejo lepe množice na trgu sv. Petra v Rimu za molitev angelo-vega češčenja pod vodstvom sv. Očeta papeža. Navadno papež ne opravi samo molitve, ampak tudi napove kak poseben namen, ki naj molitev spremlja. V molitvene namene zase in za zbrane na trgu rad vpleta dogodke svetovnega pomena. V času, ko sta krožila v vesolju astronava McDevitt in White v sputniku Gemini V, je papež rekel:

“Obrnimo svoje misli na oba astronava v Gemini V, ki pravkar zaključujeta svoj polet po vesolju. Prosimo božjega varstva zanju, da bi mogla srečno dokončati svoje čudovito in junaško podvzetje. Z občudovanjem spremljamo nova in neslutena dognanja znanosti. Veselimo se skupaj z znanstveniki novih in novih pridobitev, ki utegnejo imeti velik pomen v človekovem življenju na zemlji. Obenem molimo, da bi napredovanje znanosti vedno služilo ljudskemu blagru, ne pa v škodo vesoljnemu človeštvu. Naj pospešuje miroljubnost in medsebojni sporazum med ljudmi in tako kaže pot h končnim ciljem človeka. V tem smislu bodo odkritja znanosti tudi svoje doprinesla k večji časti Boga Stvarnika”.

NOVOSTI V SLOVENSKEM TISKU

“KRST PRI SAVICI” je naslov “novi junaški drami”, ki jo je priredil v Argentini Zorko Simčič, seveda po slavno znani pesnitvi Franceta Prešerna. Izšla je tudi v Trstu. Delo pod istim naslovom je izšlo že pred leti kot besedilo za opero. Opero se menda vprizorili samo tržaški Slovenci ob nekem zborovanju na Repentabru. Zdaj je avtor delo pre naredil za dramsko igro, vendar še nastopajo v njej zbori, za katere napravil skladbe veliki zborovni skladatelj Matija Tomc. Že iz tega sledi, da je vprizoritev drame dosti zahtevna in jo bo zmoglo le malo odrov. Kjer jo pa bodo zmogli, bo imela publika pač izreden užitek. — Knjiga obsega 80 strani s slikami potrebnih kostumov in navodili za vprizoritev. **Stane dolar in pol** ter se naroča pri Slov. Kulturni Akciji v Buenos Airesu.

NEVIDNA FRONTA je naslov knjigi, ki pri naša zapiske pokojnega polkovnika **Vladimirja Vauhnik**a. Nad vse zanimivo, pravijo tisti, ki so knjigo že brali. Vauhnik je bil jugoslovanski vojaški ataše v Hitlerjevi Nemčiji ob izbruhu vojne in je svoje službeno mesto izkoristil za nekako privatno vojno z Nemčijo. Po tajnih kanalih je obveščal zapadne zveznike o razvoju Hitlerjevih podvigov v izrazitim namenom, da bi koristil v

prvi vrsti lastni domovini. Verjetno ni noben obveščevalni center tako daleč razpredel svojih mrež kot prav naš Vauhnik, ki v tej knjigi podaja nekaj zgodovinskih dejstev, katerih ni najti v nobeni drugi knjigi.

Knjigo je izdala založba Svobodna Slovenija v Argentini. Je zelo obširna. Pravkar je dospela in jo lahko dobite pri MISLIH. Ima nad 400 strani in je vezana v močne, težke platnice. **Stane 4 dolarje**, po pošti \$4.50. Tisti, ki so sami doživljali Hitlerjevo vojno, bodo imeli ob branju te knjige nepričakovan užitek.

“ZBORNİK” SVOBODNE SLOVENIJE, ki ga redni odjemalci med nami že težko čakajo, je tudi že več tednov na potovajui k nam. Verjetno bo ob izidu februarjskih MISLI že tu, ali vsaj prav blizu. Poročajo, da je spet letos zelo zajetna knjiga s silno pestro in zanimivo vsebino, pa je še ostalo od prispevkov, ki so se vsipali v Buenos Aires “z vseh vetrov”, za kakih 80 strani. — Pri nas bo ZBORNİK dobiti pri MISLIH v Sydneyu, pri p. Baziliju v Kew in pri J. Primožiču v Brisbaneu. **Cena je 3 dolarje** (ali 30 šilingov). **Po pošti 25 centov več.**

TOVARNIŠKI DELAVCI

SVETI PAVEL, NAJVEČJI MISIJONAR MED POGANI vseh časov, apostol Kristusov, duhovnik in škof, si je večino svojega življenja služil kruh z zaposlitvijo v javnih delavnicah. Bil je strokovnjak v izdelovanju šotorov. Le tako je mogel vzdrževati sebe in še koga ob sebi. Svet okoli njega je bil poganski ali judovski, težko se je našel kdo, ki bi se zavedal: duhovnika je treba podpirati. Ali kakor je rečeno na drugem mestu: Duhovnik naj živi od oltarja!

To je vse jako razumljivo. Manj razumljivo je, zakaj naj bi si duhovniki služili vsakdanji kruh v tovarnah danes, pa še v taki deželi kot je Francija, ki se tako rada pobaha, da je "prva hčerka katoliške Cerkve." Toda če se nekoliko zamislimo v veliko spremembo časov in razmer, se ne bomo do kraja pridružili tistim, ki ugovarjajo: Ali ni drugih delavcev dosti in preveč, zakaj naj bi duhovniki silili v tovarne? Že tako ali tako duhovnikov primanjkuje, vsaj tisti, ki so, naj bi ostali pri svojem poklicu in ves svoj čas porabili v njem . . .

Delavstvo odtujeno Cerkvi

Sezimo nazaj v leta pred zadnjo vojno. Francija se je naprej in naprej industrializirala, več in več ljudi je bilo zaposlenih v tovarnah. Delavska zavednost je rasla iz dneva v dan, vera in Cerkev sta izgubljali veljavo. Polagoma so se delavske množice domala popoganile. Cerkev je bolj bolj čutila očitke organiziranega delavstva: S kapitalisti držiš! Če je kak duhovnik skušal priti med delavstvo, je slišal vzklize: Delat pojdi, ne igraj gospoda, potem boš naš!

Pa se je res zbrala skupina duhovnikov — bilo je malo pred drugo vojno — ki so se odločili za delo v tovarnah z namenom, da bi med delom in zlasti v večernih urah mogli — pač po zgledu sv. Pavla — vplivati na sodelavce v verskem pogledu. Dobili so dovoljenje svojih škofov in se dali zaposliti v tovarnah. Ni bilo dolgo, ko je njih število naraslo na 140. Ves svet je pisal o tem edinstvenem "eksperimentu" in čakal uspehov, mnogi so pa že naprej videli — fiasko . . . Seveda je bilo treba nekaj časa, da se je izkazalo, kdo ima prav. Pa je prehitro nastopila vojna doba in svet je obrnil svojo pozornost v druge smeri.

Duhovniki delavci so ostali na svojih mestih, se dali mobilizirati v armado, nekateri so šli na prisilno delo v Nemčijo, mnogi so umrli v raznih vojnih grozotah z drugimi delavci vred. Uspehi ali neuspehi so ostali bolj ali manj neopaženi. Pozneje se je izkazalo, da je bilo obojega prilična mera. Podatki za modro oceno "eksperimenta" se manjkali, v razdrapanih razmerah jih ni bilo mo goče zbrati.

Po vojni — še globlje v poganstvo.

Dovolj je znano, kako pohabljen je vstala Francija iz vojnih razvalin. Glede obnove niso imeli vsi Francozi enakih misli. Široke mase delavstva so videle edino rešitev v komunizmu. Seveda je to mišljenje vero in Cerkev in duhovnika potisnilo še vse bolj v ozadje. Gibanje duhovnikov delavcev se je poživilo, se skušalo bolje organizirati, z globljim premislekom podvzemati nalogo, in tako dalje.

Ni bilo brez uspehov, pa tudi ne brez velikih razočaranj. Nastala so težka vprašanja. Kako naj duhovnik delavec ravna o priliki štrajkov, pogajanj s kapitalisti, volitev v delavske odbore, političnih volitev in tako dalje? Izobrazba, ki pač močno presega tudi bolj izobražene sodelavce, mu daje sposobnost, da bi povsod povzdignil vodilni glas, pa se tudi dal voliti na odločilna mesta. O teh in takih vprašanjih ni bilo enotnih misli, pa tudi ne navodil od škofov. Saj ni bilo mogoče nič gotovega reči, dokler izkušnje ne pokažejo poti.

Nekateri duhovniki so se dali voliti v odbore unij-sindikato, pa so opazili, da so s to potezo izgubili stik z ostalim delavstvom, še bolj pa prijateljstvo. Dušnopastirski cilji v zvezi z vstopom med delavstvo so šli rakom žvižgat. Vendar je vplivno odborništvo duhovnike privlačevalo, bolj in bolj so se poglobljali v materialne potrebe delavstva, se udeleževali prirejanja štrajkov, dostikrat so potegnili s komunisti zoper kapitaliste in podjetnike. Odtujili so se polagoma Cerkvi in svojemu poklicu. Nekateri so celo odpadli in se pomešali med "pogane", namesto da bi druge vodili h Kristusu.

Drugi so se oteпали udeležbe pri vseh takih podvigih. So pa zato slišali očitke, češ: Ti si že po svoji splošni izobrazbi poklican za voditelja, pa ostajaš tako pasiven, samo svetuješ nam, sam pa nočeš na kako odgovorno mesto. S samo molitvijo, ki nas k njej priganjaš, le ne bomo rešili perečih delavskih vprašanj.

Ne tako ne tako torej ni bilo prav.

To je seveda le majhen del neprilik, ki so se pokazale. Namnožile so se do take mere, da so du-

BESEDE NARODNEGA ODBORA ZA SLOVENIJO

Za narodni praznik 29. oktobra ptektelega leta je Narodni odbor s podpisom dr. Miha Kreka izdal daljši oklic na svobodne Slovence. Zaradi pomanjkanja prostora objavljamo samo končne odstavke odborovih izjav. — Ur.

DEJSTVO, DA V ZDOMSTVU PRAZNUJEMO praznik osvobojenja, kaže po sebi, da v dvajsetih letih nismo uspeli. Kljub temu Slovenija v svetu živi in daje bogato, razveseljivo podobo odlično urejene in ustvarjalne emigrantske narodnostne skupine. Iz nič smo se postavili krepko na noge, gospodarsko smo se opomogli, versko in vzgojno prosvetno delo med nami imamo lepo urejeno, v tujih družbah so se naši ljudje dobro uveljavili, na nepričakovano lepe sadove in dela v verski in narodnostni kulturi lahko pokazemo, celo v umetnosti in znanosti je precej naših ljudi seglo v značilne višine.

Pogled v Slovenijo v svetu nam vzbuja hvalježnost in ponos.

V spoštovanju in z občudovanjem se klanjamo junakom, ki doma v nedopovedljivo težjih in nevarnejših razmerah še vztrajno dvigajo luč ljubezni in zahtevnosti po svobodi in obenem ob tej slovesni priložnosti izrekamo priznanje in zahvalo vsem, ki se v zdomstvu trudijo in delajo iz ljubezni, zlasti:

hovníki in škofje ugibali, če ni že čas, da se ta "eksperiment" likvidira. Niso bili vsi enega mnenja. Zadevo je vzel v roke Rim — Curia — preiskoval nekaj časa, končno — leta 1953 — odločil, da poskus ni uspel, zato naj z njim prenehajo. Večina duhovnikov delavcev je zapustila tovarne, redki so se uprli in ostali. Kakih 25 je ostalo s posebnim dovoljenjem svojih škofov, zavedali so se pa, da za njimi ne bo drugih.

Zanimivo je, da je bil prav tista leta v Parizu za apostolskega delegata Angel Roncalli, poznejši Janez XXIII. Kakor je bil že takrat vnet za vse nove podvige in poskuse v dušnem pastirstvu, za idejo, da bi duhovniki bili zaposleni v tovarnah, ni bil vnet. Gotovo je tudi njegova beseda pripomogla k temu, da je Rim znameniti poskus likvidiral.

In vendar je stvar po dobrih desetih letih spet oživela. O tem nekoliko prihodnjič.

a) učiteljicam in učiteljem, ki poučujejo naše otroke, ne da bi vprašali za plačilo. V slovenskih šolah in tečajih oblikujejo v zdomstvu nove Slovence in se z njimi trudijo uro za uro, leto za letom, da bi mladi rod rad sprejel dolžnosti in z veseljem opravil poslanstvo očetnjave. Ti učitelji s starši in duhovniki grade novo Slovenijo v svetu.

b) duhovnikom, ki skrbe, da tudi v rudnikih in tovarniškem prahu, v vseh nevarnostih in težavnostih življenja na tujem ostajamo v pogovoru z Bogom in so nam po vseh kontinentih, kjer smo se razselili, omogočili osebno udeležbi pri našeni bogoslužju in tiskano besedo verskega oznanila in navodila v našem jeziku.

c) tisku slovenskemu in vsem, ki se z njim ukvarjajo. Ta je najmočnejši in najuspešnejši veznik, usmerjavalec in besednik slovenskega izseljenstva, njegovega dejanja in nehanja.

č) kulturnim in prosvetnim delavcem. Tem posebej čestitamo. Slovenski kulturi so ustvarili lepote, ki jih je vsako oko veselo in bodo ostale trajne vrednosti. Tudi zaradi njih bo ta emigracija dobro ocenjena v narodni zgodovini. Posebej izraz hvaležnosti zlasti tistim nosilcem slovenskega duha v umetnosti in znanosti, ki jim je uspelo zasadi slovensko sadiko v mednarodne ustanove, ki uspevajo v dosegljajih obče pomembnosti za človeštvo in utrjujejo našo prisotnost v zborih in ustanovah naprednih kulturnih narodov.

d) delavcem v narodno-političnem področju, ki vdano in vztrajno kljub dvajsetletnim, komaj kaj vidnim in pridnim nesebičnim prizadevanjem vztrajajo v naporih za isti skupni smoter: dobro naroda in domovine, za uspeh slovenske pravice.

e) dragim sestram in bratom, vsem rojakom. ki jih komunistično rušenje naše odporne moči ni omajalo in dvajset let niso pozabili, zakaj so izbrali trpko pot v tujino, ki žive in delajo kot zavedni Slovenci, jih niso zmedli spori in razčiščevanja, ne oslabile družbene bolezni med nami, ki se slej ko prej zavedajo našega poslanstva.

Iskrena hvala in priznanje vsem.

Z veselo ljubeznijo znova poprimimo: stiska domovine naj priganja, lepota slovenske svobodne naj nas vabi in ogreva.

Božil tipka

★ **MORDA SE KDO ŠE SPOMINJA**, kaj sem zapisal lani v oktobru in obenem namignil na "skrivnost". Bralo se je tako: "Otroci naše Slomškove šole so se spet izkazali . . . Otroci so po dvorani nabrali £12-13-6 prostovoljnih prispevkov ter mi jih izročili v poseben namen, ki naj bo zatisk še tajnost. Objavili ga bomo v januarski številki, do takrat pa bralci le bodite malo radovedni." — Žal, za objavo v januarju stvar še nikakor ni dozorela in je napovedana objava izostala. Za februarško številko je pa vse prav lepo kazalo in vrstice za objavo v MISLIH so bile že na papirju. Celo že v urednikovih rokah. Toda — spet "žal"! — zadnji hip je prišla nova pošta in me prisilila, da objavo spet odložim. Trdno upam, da le za en mesec. Tako moram spet prositi potrpljenja ter morda vzbuditi novo merico radovednosti.

★ Raznovrstnih opravkov — v zvezi in brez zveze z gornjimi vrsticami — je toliko, da me kar zasipajo. Nikakor ne morem vsem postreči, kakor bi rad. Mnogim zaželenim obiskom se moram nerad odreči. Skušajte razumeti, da tisti "Kaj smo se pa zamerili, da nič ne pridete?" ne velja. Poleg krstov in porok in spovedovanja in obiskov bolnikov ter urejevanja Slomškovega doma ne preostane dosti časa niti za spanje. Ko bodo glavna dela za nami, bom spet lažje dihal. Samo malo razumevanja in pomoči prosim, pa je žal tolikokrat prehitra zamera in še, brez vsake podlage.

★ Pri zidavi cerkvice med počitnicami žal nisimo napravili toliko kot je bilo želeto. Železje še čaka, da pride na svoja mesta, zato seveda tudi cementnega stropa dvorane še ni. Bog daj, da bi bilo v prihodnjih sobotah več delavcev in zidarjev.

Naša zbirka za zidavo dvorane in cerkve je narastla na £8,297-17-8. Iskrena zahvala pevskega zboru "Triglav", ki je od svojega silvestrovanja poklonil naši akciji sedemdeset funtov. Ivanu Urbasu pa za dar osem funtov, ki jih je nabral med gosti na poročnem obedu naše pevke Antonije Mavrič. Posnemanja vredno!

★ Krsti so bili sledeči: Dne 8. januarja je bila na avstralskih Brezjah krščena **Ivana Berta** hčerka Jožefa Koropca in Agate r. Zuck, St. Albans. Isti dan je bil krščen tudi **Robert Ivan**, sinko Draga Praniča in Berte r. Korbar, tudi St. Albans. — Dne 9. januarja je bil krst **Tončka**, prvorojenca Ivana Sosiča in Ide r. di Santo, Kew. Iz Reservoirja pa so ta dan prinesli **Tanjo Marijo**, hčerko Franca Repše in Jožefe r. Grandovec. — Dne 29. januarja je bila krščena **Agnes**, hčerka Štefana Kolmaniča in Marije r. Djurič, North Carlton. — Dne 30. januarja so bili kar štirje krsti, vsi pri Mariji Pomagaj, le zadnji v St. Albansu: **Frančiška** je hčerka Franca Petek in Matilde r. Monda, Brunswick; **Johnny Stanko** je sinko Franca Grila in Marije r. Šajn, West Preston; za **Mary Josie** bodo klicali hčerko Alberta Logarja in Ivane r. Šajn, Preston; sinko Jožefa Dominko in Katarine r. Seitz, St. Albans, bo slišal na ime **Robert George**.

Čestitke vsem srečnim družinam!

★ Seveda tudi porok ne smem pozabiti: Dne 6. januarja je stopil pred oltar sv. Jožefa, Chelsea, naš rojak Cvetko Kabaj, ter pričakal svojo nevesto Patricijo Agnes Warnes. Nevesta je rojena v Avstraliji. — Dne 8. januarja je pred oltarjem Marije Pomagaj v Kew Ivan Žele obljubil zvestobo Emi Bole. Ivan je iz Knežaka, nevesta iz Hrenovce. — Isti dan sta se srečala pred oltarjem Marijine cerkve v Maidstone George William Gunton (po rodu Avstralijanec) in Donata Gerbec (župnija Solkan pri Gorici). — Isti dan je bila poroka tudi v hrvaški cerkvi v Clifton Hillu: naša dolgoletna pevka cerkvenega zbora, Antonija Mavrič, je dobila za moža Franja Sankoviča. Nevesta je iz Medane v Brdih, ženin pa je iz Žejan. — Dne 22. januarja je bila poroka pri Sv. Janezu, East Melbourne: Renato Iskra (iz Sušaka, župnija Jelšane) je rekel "da!" Dorothy Jean Spargo (rojena v Coburgu). — Dne 29. januarja pa smo imeli zopet

poroko v Kew: znani Štefan Srnc, brat naše učiteljice Anice, je sklenil zakonsko zvezo z Lucijo Doberšek vd. Tomažič. Ženin je rojen v Gibini (župnija Strigova), nevestin rojstni kraj pa so Sesterže (župnija Majšperk). — Poroko je imela v januarju tudi Adelaida: dne 8. januarja sta se v Hindmarshu poročila John Žakelj in Jacqueline Carol Richardson. Ženin je iz znane Žakljeve družine v Aldgate.

Iskrene čestitke vsem novim parom! Bog Vam blagoslovi življenjsko pot!

★ Naši učiteljici **Anici Srnc** pa kličemo obilo sreče na poti proti Evropi. Dne 1. februarja se je vkrcala na ladjo "Roma" in zdaj že menda po štajersko "Urha kliče" sredi oceana . . . Vsekakor ji iz srca želimo, da bi se dobro imela in da bi se zdrava in zadovoljna kmalu spet vrnila med nas. Naj se ji ob tej priliki iz srca zahvalim za vse požrtvovalno delo med našo mladino. Postavila je temelj, na katerem bodo zdaj dalje gradile sestre. Po vrnitvi pa jim boš pomagala, kajne Anica?

★ Postno pobožnost bomo imeli na pepelnico sredo (23. februarja) zvečer ob pol osmih v naši kapeli. Pridite!

★ Jaslice v lurški votlini smo imeli do svečnice, kakor je naša stara slovenska navada. Mnogo Slovencev jih je obiskalo v teh tednih po božiču, pa tudi Avstralcem so bile všeč. Najmanj dvajset telefonskih klicev v angleščini sem dobil: "Smo slišali, da imate lepe jaslice. Ali jih smemo priti pogledat? . . ." Pri takem obisku si navadno ogledajo tudi Baragov dom s slovenskimi zanimivostmi in govorniki, zemljevid Slovenije v bralni sobi in seveda naše delo na gradnji dvorane in cerkve. Kar prav, da nas bolj in bolj spoznavajo.

Smejal sem se pri nekem takem obisku jaslic. "Mama, ovčka je oživela . . ." je nenadoma zaklical petleten Johnny. Pa se je res nekaj premikalo za pastirji. Bila je ena naših mladih muck, ki se je v vročem popoldnevu spravila na betlehemske poljane uživati svoj počitek . . .

NE PRIPOROČAMO "MAČKA V ŽAKLJU"

Lahko bi se reklo, da smo tako priporočali v zadnjih številkah lanskega leta, pa še tudi letos v januarju. Pred Božičem še nismo videli **mohorskih knjig iz Celovca**, pa smo jih priporočali. Pred januarskimi MISLIMI smo jih videli, ne pa še brali, vendar smo jih priporočali. Ali se to ne pravi, priporočati "mačka v žaklju" — čeprav zmerom že vnaprej verjamemo, da nam bo Celovec poslal "pristno robo"?

Zdaj smo jih videli in si jih od vseh strani ogledali, pa smo jih **tudi brali**. In zdaj jih ponovno močno priporočamo — brez žaklja in mačka! Zares so lepe, zanimive, ljubeznive! Vsak odjemalec pove, da je letos izredno zadovoljen z njimi. Tudi "mi" pri MISLIH pravimo tako. KOLEDAR že sam po sebi, KAPLAN KLEMEN prvovrstna po-vest, PO INDIJI SEM TER TJA privlačna in scodobno izobraževalna, MALO SPOMINA domačnostna, kakor skleda kaše ali žgancev.

Kdor jih še nima, **naj ne odlašaja več!** Vse štiri stanejo 25 šilingov ali dva dolarja in pol, za poštino pa še dva šilinga po vrhu. Ko jih bosta dobila in prebrala, rojak in rojakinja, bosta začudena dejala: Saj sem takorekoč **zastonj** dobil, dobila, **kar 4 krasne knjige!** Da, tako dragocene so!

Naročite si jih lahko pri MISLIH ali pri poverjenikih kot že povedano v prejšnjih številkah, zlasti na naslove: **Dr. I. Mikula**, 2 Ian St., Rose Bay, N.S.W. — **P. Val. Jenko**, 66 Gordon St., Paddington, N.S.W. — **P. Bazil**, 19 A'Beckett St., Kew, VIC.

JANEZ LIPUŠČEK, prvi tenorist Slovenskega okteta, daleč po svetu znanega in slavnega, je ponoči od 5. na 6. december 1965 tragično preminul v Ljubljani. Na polpriprti pipi štedilnika je uhajal plin in Lipuščka v spanju zastrupil. Rajni je bil star 51 let. Celih 25 let je pel na raznih odrih in v raznih operah kot nenadomestljiv solist. Pri slovenskem oktetu je sodeloval od njegove ustanovitve leta 1951. **KATOLIŠKI GLAS** v Gorici pripominja: "Njegovi mehki soli od žalne koroške ljudske pesmi Pojdem v Rute do mogočne ruske Kalinka, so poželi tisočero in tisočero aplavzov, rož in hvaležnosti. Njegova pesem v slovesu: Nocoj pa, oh nocoj — bo poslej zvenela le še kot večno prisoten arhivski dokument naše slovenske pevске kulture in neizbrisen spomin človeškega srca."

stari in mladi

Iz knjige: MED LJUDMI

Dr. Anton Trstenjak

Različno doživljanje staranja

NEKATERI DOŽIVLJAJO STARANJE kot postopno pešanje moči: vedno manj so podjetni, bolj brezbrizni za vse, kar se godi okrog njih, vedno bolj otepevajo. To velja zlasti za uradnike, profesorje, učitelje in sploh nastavlence. Kakor hitro stopi tak v pokoj, se čuti porinjenega v kot, se čuti starega. Na mnoge to tako vpliva, da kmalu zatem umro, zadene jih kap.

Drugi ne marajo priznati, da so stari. Užaljeni so, če jih kdo prišteva med stare. To velja zlasti za razne "podjetnike", ki se ne bi radi ločili od podjetja, da o kmečkih očencih sploh ne govorimo, saj je tam znan pregovor: Ti meni luč, jaz tebi ključ. A tudi umetniki, zlasti gledališki, se težko vživijo v to, da je treba oditi z odra. Radi bi še naprej ustvarjali; hoteli bi, da ostane vse pri starem. Ti se navadno sami zavedo, da so stari. Ustrašijo se tega. Groza pred koncem jih obide. "Dni mojih lepša polovica" je mimo; ta zavest je za marsikoga, zlasti za kulturnega delavca, začetek živčnih reakcij. Tožiti začno, da so bolni. Astma, pritisk krvi v glavo, motnje srca, strah pred kapjo, pred koncem. Vse to jih napravlja sitne in nerвозne.

Nekateri se v "znamenju protesta" zoper staranje v drugi polovici življenja še vnovič vržejo v erotično življenje, kakor to dobro opisuje na primer Balzac v svojem delu "Blesk in beda kurtizan." Posebno pri umetniško čutečih naravah je to prav pogosto.

Večkrat se družinskim očetom zdi, kakor da so jih sinovi in hčere prehiteli. Ne morejo se vživeti v to, da si zdaj že otroci iščejo "ljubezen", ko pa vendar sami živijo v zavesti, da so še toliko mladi, da je "ljubezen in življenje" še vedno pred njimi. To velja posebno za vdovce. Tudi če je rajno ženo še tako rad imel, mu je njena smrt navadno vendarle razlog za novo sproščenje. Ni tako redko, da sin sedi s svojo izvoljenko v skritem kotu restavracije, da bi ga oče ne videl, oče pa prav tako v drugi sobi z novo izvoljenko, da bi ga "nihče" ne videl. Oče in sin drug pred drugim skrivata svojo ljubezen, ki je biološko potrjena in moralno dovoljena, zato bi ne smeli braniti takih življenjskih korakov ne stari mladim ne mladi stari.

Starost in njeni predstavniki

Kakor so mladi ljudje zelo različni, tako bi mogli tudi med starimi naštetih in opisati nič koliko vrst. Vsak pa je čisto svoja značajna osebnost, česar o mladih ne moremo kar tako poprek trditi. Vsem stariim je v nasprotju z mladimi skupno to, kakor pravi Schopenhauer, da pri blagu ne pogledajo samo zunanje strani, marveč zlasti tudi notranjo, ki je sicer manj lepa, a zanesljivejše pokaže, koliko je tkanina življenja vredna. Stari so kakor staro drevo: samo na tiste veje "nekaj dajo", ki so še ostale zelene, vse drugo je vihra življenja že polomila ali pa ohrumila.

Rojeni starci. — Posebej zanimivi so starci, ki nikoli niso bili mladi. Vsak človek ima namreč tak značaj, da se določeni dobi življenja priloga. Drugim pa ne, ali vsaj manj. Tako imamo ljudi, ki imajo že po svoji naravi "star značaj". A Schnitzler pravi o sebi: "Jaz sem star rojen. Ne veste, kaj se to pravi? Poskusil vam bom razložiti. Glejte, mi staro-rojeni v življenju odlagamo krinko za krinko, dokler 80letniki — nekateri prej — ne pokažemo pravega obraza."

Fr. Nietzsche govori o ljudeh, ki se že rodijo s sivimi lasmi. Francoski dušeslovec P. Janet skuša to zdravniško razložiti in pravi, da imamo pač telesno slabotne (astenične) ljudi, katerih telesno stanje pa se z leti boljša, tako da so šele okoli 60. leta povsem zdravi in močni. To imenuje "debut tardif" — počasen začetek. Taki so v mladih letih navadno plahi, zadržani in preskromni, zato neodločni — in se počutijo v šoli in družbi "manjvredne". Šele pozneje dobijo zaupanje vase.

Tak je bil pesnik in pisatelj Teodor Fontain, čigar mladostne slike razodevajo blede, bolešno in pepelnato lice, starostne podobe pa ga kažejo lepega, močnega, zdravega, dobrodušnega in pogumnega starčka. Če bi bil ta mož umrl pred svojim 60. letom, bi ga svet ne bil poznal. Že v 37. letu je tožil, da je star: "Iz tega, da mi glasba vedno bolj ugaja, vidim, da sem star". — Pri svojem 57. letu je mislil, da je že na koncu: "Vse zemeljsko sem dosegel: ljubil sem, oženjen sem, potomce imam in dve odlikovanji, pa še v leksikon sem prišel." — Po svojem 60. letu pa je začel pisati svoja najboljša dela (18 zvezkov), od katerih je eno boljše od drugega, kakor je dejal Tomaž Mann. Na starost je bil na višku ustvarjanja in je

dosegel to, kar drugi pri štiridesetih ali petdesetih letih.

Tomaž Mann o njem lepo pravi: "Bil je poklican, da je vzorne prednosti te starostne dobe človeštva najpopolneje prikazal kot milino, dobroto, pravičnost, šaljivost in prebrisano modrost, skratka: višji prihod otroške sproščenosti in nedolžnosti." — In kako prisrčno zveni, kar je dejal sam o sebi, ko je imel 65 let: "Sicer pa dobro vera, da nisem nikak mojster ljubezenske zgodbe; nobena umetnost ne more nadomestiti tega, kar kobra mu v temelju manjka. Kar so poprej mlade gospe ob meni zamudile, to skušajo zdaj stare popraviti. Vse pa vodi pri tem pravilen čut; mlade čutijo, da ljubezen nikoli ni bila moja močna stran, stare

pa, da sem kar dostojen in prijeten gospod. Nekje pač prideš vedno na svoj račun."

A tudi med navadnimi ljudmi najdemo starorojene, ki se šele na stara leta poročijo, prej pa jim ni mar za tako življenje, temveč se ukvarjajo na primer s konji, ki jih rede, s čebelarstvom, z lovom in še z marsičem drugim. Na stara leta pa si kupijo posestvo, začno zidati hišo, se poročijo in podobno. Poznal sem moža, ki je bil vse življenje bolehen, od zdravnika do zdravnika je hodil, vse je storil za svoje zdravje, pa nikoli ni bil zdrav. Vedno se je bal, da bo zdaj zdaj umrl. Ko jih je pa imel čez 70, mu je bilo zdravja preveč: sam si je vzel življenje.

PRIPOMBE K ALJAŽEVEMU STOLPU

Janez Primožič

NEMŠKO PLANINSKO DRUŠTVO je pod Avstrijo storilo vse, kar je mogoče, da bi našim planinskim krajem vtisnilo nemški značaj. Postavljalo je koče, oskrbovalo nemške napise, markacije itd. To početje je končno vzbudilo val ogorčenja med slovenskimi planinci in ti so leta 1893 ustanovili Slovensko Planinsko Društvo (SPD). Jakob Aljaž je prvič stopil na Triglavov vrh leta 1887. Bilo je teden potem, ko so Nemci postavili planinsko kočo v višini 2823 m pod Triglavom. (Triglav je pa visok 2863 m.) Koči so Nemci dali ime Dežmanova, danes je prekrščena v Staničevo. Kazalo je, da bodo Nemci zavladali na Triglavu. To je Aljaža navdalo z velikim notranjim odporom.

Slov. planinsko društvo je doseglo svoj prvi večji uspeh z zgraditvijo prve slov. planinske kočice na Črni prsti nad Bohinjem. Bilo je pa društvo takrat zoper "vratolomne" podvige turisticke in v to je štelo tudi Triglav (skoraj tako kot piše Janez Pristov). Aljaž je vedel, da za svoje načrte v zavedi Triglava pri društvu ne bi našel podpore, zato je šel na delo sam, kot je bilo že popisano v MISLIH v januarju.

Na polico v notranjosti stolpa je Aljaž položil spominsko knjigo in na prvi strani zapisal po latinsko:

"Pozdravljen, popotnik! Blagovoli zapisati v to knjigo svoje ime in kako misel, če ti je prav. Ta stolpčič s panoramo sem postavil po svojem načrtu

in na svoje stroške in to na svojem svetu 7. VIII. 1895 v občeno korist. Jakob Aljaž, župnik na Dovjem".

Čeprav je Aljaž vodil odločno borbo zoper germanizacijo naših planin, je bil v srcu velik internacionalist. To dokazuje njegov govor o priliki odprtja planinske kočice na Kredarici 1. 1896. Rekel je:

"Naša koča je sicer slovenska, vendar je tako urejena, da bo ustrezala turistom vsakega naroda. Vsi bodo enako prijazno sprejeti, to zahteva že slovenska gostoljubnost. Nas planincev ne družijo ne denar ne materializem, pa tudi ne egoizem, temveč čista ljubezen do domovine in lep čut, ki ga gojimo v sreih do planin."

Umrl je 4. maja 1927. Na spomeniku na njegovem grobu so vklesane naslednje besede:

VSAKO JUTRO V ZARJI NOVI
NAŠI ZAGORE VRHOVI —
GLEDAJO, KDAJ PRIDEŠ SPET,
KI SI BIL JIM VARUH SVET:
NAŠ TRIGLAVSKI KRALJ MATJAŽ
ŽUPNIK Z DOVJEGA — ALJAŽ.

Izpod

Triglava

IZ AVSTRALIJE je šel na obisk v domovino naročnik MISLI. Po povratku v Avstralijo nam piše: Doma so se ljudje zelo zanimali, če naši otroci v Avstraliji znajo govoriti slovensko. Povedal sem jim, da mnogi znajo, pa so se zelo čudili. Povedali so, da slovenski fantje, ki gredo vojake služiti v Srbijo, po 18 mesecih ne znajo več materinega jezika. Tudi sam sem opazil, da je v govorici današnjih Slovencev doma vse polno tujih besed.

TRŽAŠKI PISATELJ Danilo Lavrenčič je tudi šel na obisk v Ljubljano. O njem je poročal v reviji MALDIKA in med drugim povedal: Šel sem v restavracijo. Natarak je bil v trenutku pri meni in je rekel: Molim! Rekel sem: A, če je tako, oprostite! On je ponovil: Molim! Odgovorim mu: Če molite, bom počakal, postregli mi boste pozneje. Saj me zelo veseli, da sem vsaj enega pobožnega človeka našel v Ljubljani. On pa še enkrat in dokončno: Molim, šta hočete? Ne mogu čekati. — Napisal sem to zato, ker sem mislil, da v Ljubljani natarakji pred jedjo molijo namesto gosta, ki je naročil obed.

DANTEJA II. DEL: VICE je izdala v Ljubljani Cankarjeva založba v prevodu Alojzija Gradnika, ki je prevedel tudi prvi del: Pekel. Tudi s tem izdanjem so hoteli proslaviti 700letnico pesnikovega rojstva, ki jo je ves svet slavil preteklo leto. Isto delo prevaja tudi dr. Tine Debeljak v Argentini.

PREVEČ VISOKOSOLCEV v Ljubljani želi študirati medicino in arhitekturo. Za slovenske potrebe, pravijo, jih je dovolj veliko manj. Lani so uvedli za sprejem na univerzo za obe navedeni stroki poseben in baje zelo strog izpit. Od 400 kandidatov za medicino so jih sprejeli manj ko 200, precej podobno so ravnali tudi s kandidati za arhitekturo.

"AMERIKANSKO VAS" bi hoteli zgraditi v Ljubljani za slovenske Amerikance, ki se želijo vsaj na stara leta vrniti domov. Vas naj bi se zgradila nekje med šiško in št. Vidom. Hiše naj

bi bile v ameriškem slogu in tudi tako opremljene. Računajo, da bi stale po nekako 5,000 dolarjev. Ta ustanova bi vlekla Amerikance domov in bi se v tesni povezanosti med seboj in domovino izvrstno počutili. Podoba je, da zaenkrat še ni prišlo preko zamisli v glavah nekaterih.

BERAČIJA ALI BOGASTVO? Znana gostilna "Šestica" v Ljubljani je imela zadnje čase bilijon dinarjev letnega prometa. Pred vojno ga baje ni imela toliko niti Trboveljska družba, največje podjetje v Sloveniji. Vsak naj sam ugiba, kaj bi bilo reči na to. Ali je "Šestica" dokaz slovenskega bogastva, ali morda le dokaz, da je dinar prišel na beraško palico?

V **TRSTU** so imeli razstavo avstralskega slikarstva. Med imeni avstralskih slikarjev najdemo tudi našega splošno znanega umetnika Stanislava Rapotca. Več o tej razstavi zaenkrat ni znano. Tudi o g. Rapotcu menda ne.

DUHOVNIŠKI POKLICI v Sloveniji začuda naraščajo. Za letnik 1965-66 se jih na novo prijavilo 47. So sicer iz treh škofij — ljubljanske, mariborske in koprške — vendar je število napričakovano visoko. Vsi študirajo v Ljubljani. V ostalih letnikih, ki jih je skupaj šest, so 103 bogoslovci. Vrh tega jih je 35 pri vojakih, nekaj jih pa študira v Rimu in Salzburgu. Upajo, da vojaščina nikomur ne bo omajala poklica. Tako skupno število bogoslovcev v Sloveniji kaže številko 194. Niso pa tu všteti bogoslovci raznih redov, ki jih je tudi kar precej.

BOŽIČEVALI SO ROJAKI DOMA spet to pot jako živalno, čeprav "uradno" tudi letos v vsej Titovini ni bilo Božiča. Ljudje se niso dosti zmedli za to, da je vlada gladko odbila prošnjo škofov za dovoljenje javnega praznovanja. Saj je Božič že sam po sebi praznik za cerkev in družinski dom, takega praznovanja pa vlada ne more zabraniti. Kljub temu so obhajali Božič marsikje tudi po javnih lokalih in celo po raznih uradih, dasi niso preveč razglašali, kaj slavijo. V polnih cerkvah je pa seveda vladalo povsod prisrčno "jasično" razpoloženje. Prav tako v večini vernih slovenskih domov.

TRŽAŠKI ROJAK SAŠA RUDOLF se je udeležil kot odposlanec "Slovenske skupnosti" sestanka Zveze narodnostnih manjšin Evrope. Zborovanje se je vršilo preteklo jesen v Grazu. Razpravljali so tudi o položaju slovenskih manjšin v

DOLAR SE JE VRNIL V AVSTRALIJO

(Jože Čuješ)

RAVNO V ČASU, KO BO PRIŠLA MED VAS 2. številka MISLI letošnjega letnika (točno na 14. februarja 1966), bo postal dolar že drugič denarna enota v Avstraliji. Prvi dolar so uvedli pred 165 leti in sicer tako, da so izbili sredino takratnemu španskemu dolarju. Temu dolarju so rekli "holey", izsekani sredini, ki je tudi predstavljala del valute, pa "dump". Razlika med prvimi dolarji in današnjimi je ta, da so bili prvi srebrni, današnji pa papirnati.

Kar pri vsej tej zadevi nas navadne zemljane, ki si bomo morali dolarje prislužiti prav tako, kot smo si funte, najbolj zanima je to, koliko bomo pri uvedbi novega denarja pridobili, oziroma izgubili. Čeprav so pri zamenjavi sami majhne razlike, ne bo pri njej nihče obogatel ali zabredel v finančne težave. Z zamenjavo denarne enote se bo tudi Avstralija pridružila 95% držav na svetu, ki imajo denar urejen na osnovi decimalnega sistema. Koliko manj učenja v šolah — koliko lažje računanje! Če odpravimo še "spelling" in "tea time", bomo imeli v Avstraliji na razpolago več časa, ko kjerkoli na svetu!

Trenutno pa si zapomnimo naslednje:

1. Od 14. februarja 1966 bosta imela v Avstraliji funt in dolar zakonito plačilno moč. To se pravi, da bomo "delali" s starim in novim denarjem hkrati. Morda malo nerodno, a vendar praktično.

Avstriji in Italiji. Približno iste dni so imeli v Nemčiji (Bonn — Hannover — Berlin) mednarodni seminar o človeških pravicah. Seminar je trajal dva tedna. Slovenska skupnost na Tržaškem je na seminar poslala dr. Mateja Poštovana.

V KOBARIDU ob Soči nimajo denarja, da bi postavili novo šolsko poslopje, dosedanja šola je pa v tako slabem stanju, da so jo zaprli. Število otrok znaša nad 400. Razrede so porazdelili po raznih privatnih hišah, precej na široko raztresenih. Pouk se torej nadaljuje, pa naj bodo učni prostori še tako neprimerni. Nove šole ne morejo postaviti brez posojila na banki, ta pa pravi, da morajo najprej ljudje sami zbrati dosti veliko vsoto. Kobaridčani odgovarjajo: Kako, odkod? In vsa stvar visi. Baje je podobno še v mnogih drugih slovenskih krajih vse od Soče do onstran Mure. "Odličen" znak komunističnega gospodarstva!

2. Nova denarna valuta bo imela 6 kovancev: 1c (cent), 2c, 5c, 10c, 20c, 50c; in 4 papirnate enote: \$1, \$2, \$10, \$20.

Računajo, da bo trajalo najmanj dve leti, predno bodo ukinili plačilno moč sedanjega denarja. Kakor hitro bo sedanji denar vzet iz prometa, bomo "delali" le z dolarji. Takrat bomo njihovo kupno moč prav dobro poznali in nam ne bodo delali nobene težave.

Uvedba decimalnega sistema v denarju je vsekako napredek v pravi smeri. Če bomo zamenjali še milje in uteži v bolj "civilizirane" enote, bomo videli, da je Avstralija bliže ostalemu svetu kot se nam trenutno zdi.

Vse take spremembe niso tako enostavne, kot se nam morda na prvi pogled zdi. Zahtevajo veliko priprav in še več denarja. Zanimivo je, da je že leta 1902 posebna komisija parlamenta priporočila uvedbo decimalnega sistema. Od takrat do danes je preteklo 64 let — pa pravimo, da čas beži!!!

Ob koncu še en nasvet. Za lažje preračunavanje si dobite oz. izrežite iz dnevnega časopisa "DECIMAL CURRENCY CONVENTION TABLE". Ko jo boste gledali, vam bo prišla prav naslednja angleška pesmica:

1 and 2 remain the same,
3 to 9 by 1 decline,
10 to 12 decline by 2;
then the rest is up to you."

PRIPOMBA: Commonwealth banka nas obvešča in želi objaviti, da se zgoraj navedene "Tables" lahko dobijo tudi v "jugoslovanskem" jeziku. V vseh bankah, ki imajo urejeno posebno postrežbo pod znanim nazivom MIS. — Ur.

KDO VE, KJE STA?

Slovenska mati iz okolice Maribora nima glasu od dveh sinov v Avstraliji. Sta Henrik in Nick Simraich. Njun zadnji naslov je bil: 24 Showers St., Sunshine, Vic. Za informacije o njima se priporoča R. Ursič, 34 Angliss St., Yarraville, Vic.

SPOMINI

STAREGA MENGŠANA

Janez Trdina

Janez Trdina, doma iz Mengša pri Karniku, spada med najbolj priznane slovenske pisatelje. Umril je leta 1905 star 75 let.

Nekaj let pred smrtjo je napisal spomine na Mengeš in njegove ljudi. Zanimivo opisuje življenje na Slovenskem pred dobrim stoletjem. — Ur.

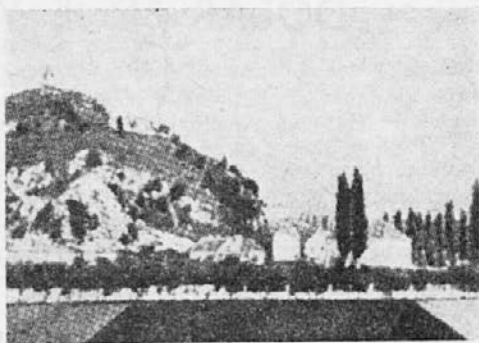
I.

PREMIŠLJEVAL IN MOZGAL SEM MNOGO LET, odkod bi bilo prišlo čudno ime "Mengeš". Zdaj sem uverjen, da je ta beseda skrčena oblika iz prvotne "Mihaelangeluš". Kakor so dobile mnoge druge župnije ime po cerkvenem patronu, tako ga je prejel po mojem mnenju tudi Mengeš.

Mengeš stoji ob vodi Pešati pod hribom Gobovcem ali Gobavico. Pešata se pomiče v tolmunih ali kotlih jako polagoma, vmes med njimi pa teče dosti brzo. V sušnem vremenu je jako majhna, da ni vredna imena reke. Spomladi, ko se taja sneg, in po dolgem deževju, pa postane ta sicer pohlevni potok jako velik in silovit. V prejšnjih časih, kadar so se zajezele v njem "kore" (ledene plošče), je delal strašanske povodnji, ki so zalivale ne le vas, ampak tudi bližnje polje. Taka povodenj je bila leta 1839. Posebno veselje je bilo za otroke, ko so se vozili po zaliti cesti gor in dol na kakih starih vratih ali potrti cizi.

Mengšanom se je pogodilo, da so Pešato ukrotili, uravnnavši ji tok, kolikor je bilo mogoče. Na nekaterih krajih so ji preložili strugo, da se niso mogle več zajezele "kore". Najprej so storili to na cerkvenem zemljišču. Nova struga se je napravila naravnost proti Šunkarjevemu mlinu. Poprejšnjega korita tod niso hoteli zasuti in tako se je naredil med obema otok. Za razloček se imenujeta strugi "stari" in "novi vodotoč".

Pešata je bila nekdanj jako bogata rib, ki pa niso slovele. Ščuk se je dobilo malo, največ je bilo nezlahtnih klinov in koščičastih mren. Rakov so nalovili v Pešati brez števila, zlasti v starem vodotoču. Pa tudi na ribe so prežali razni nepatentirani ribiči. Lovili so jih celo z cmotico. Leta 1848,

Gobovec v Mengšu

ko je bilo nekaj časa vse svobodno, so je nametali v Pešato toliko, da so bile celo uro daleč vse ribe omotične.

Krasno mengeško okolico kazi najbolj goli hrib Gobovec, na katerem je stal stari mengeški grad. Trg bo napol bolj prijazen, ko bo nosil hrib košato dobrovo, ki se zasaja zadnja leta. Prav lepo bi se podala ondi, kjer stoji razvalina "Ogrinovo znamenje", lična kapela.

Vetrovi vladajo v mengeškem kraju štirje: burja, jug, krivec in gornji veter, ki se zove tudi sever. Na burjo spada po priliki 45%, na jug 30%, na vse druge vetrove pa samo 25%. Burja je malokdaj hudā. Nevihte donaša samo sever. Ujme ne nadlegujejo pogosto tega kraja. Jaz pomnim samo eno nevihto s točo, ki je v resnici mnogo škodila. Za to reč je Mengeš, ako ga primerjamo Dolenjski, s točo prebogati krajini, prava obljubljena dežela.

Ukvarjali so se Mengšani od nekdanj s poljedelstvom. Dasi so se odlikovali z izredno pridnostjo, niso dosegli dosti uspehov, zemlja ni obogatila nikogar. Poglavitni vzrok je ta, ker niso imeli travnikov. Nikakor se pa niso bali napredka. Na Drnovem svetu (med Mengšem in Kamnikom) so si iz puste "gmajne" napravili polje. Kjer je bila nekdanj kamenita in peščena puščava, so naredili po neznanskem trudu še zadosti rodovitne njive, ki so jih otrebili vsega kamenja. Zdanj raste tam najboljša gorenjska ajda, ki so jo prihajali kupovat za seme iz drugih krajev že leta 1845. Prav tako so začeli po mengeškem polju saditi okoli leta 1848 koruzo. Posamezniki so vpeljali nemško deteljo, konopljo itd. Koruza zraste precej visoka, ali ne tako bohotna, pa tudi ne dela tako velikih in gosto zrnatih storžev, kakor n. pr. na Dolenjskem. Vzrok je ta, ker ima premalo poletne vročine.

V rodovitnosti se mengeško polje razen Drnovega lahko meri z ljubljanskim in še marsikaterim

drugim. Pšenica daje na dobro pognojeni zemlji navadno po pet do šest zrn, dostikrat pa še mnogo več. Sejali so nekdam golico in resnico, oboje s enako čislali. Poskusili so tudi z banaško. Rži so poznali kmetovalci samo eno vrsto. Ječmena so precej sejali, dasi jim ni bila nobena jed tako zoprna, kakor "vražji bizgec". Ta mrzost je seveda izgnila, ako ga "je pohodil kaj prida prašič". Prosa se je pridelovalo jako mnogo in mlečna kaša ni bila le otroška paša, nego jedli so jo v slast vsi Mengšani brez razločka dobe.

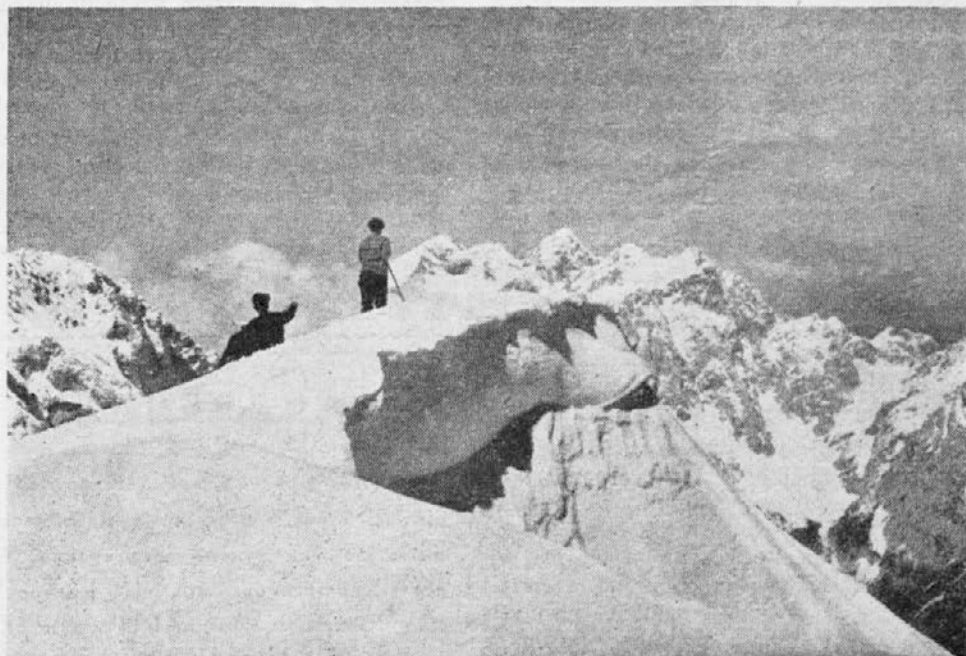
Fižola so imeli raznih vrst: črešnjevce, koks, fižolico, rdečega, rumenega, pisanega itd. Čudno je to, da ljudje niso cenili mehke, bele fižolice, ki je priljubljena ne le orientalcem, ampak tudi mnogim Slovencem. Dolenjec pravi podolgastemu rdečemu fižolu hrovat in ga čisla kaj malo, Gorenjci so pa prav to vrsto močno hvalili in nekateri so jo jedli celo rajši nego sladki črešnjevce in koks. O bobu so ljudje trdili, da daje človeku izmed vseh jedil največ moči, dišal jim pa vendarle ni! Pusto čičerko so večkrat jedli, ali ni se zdela nikomur dobra. Mengeški gospodarji so jo sčasoma popolnoma opustili. Leča pa si je ohranila po pravici svojo starodavno čast in veljavo, sejali sta se obe vrsti, drobna in debela. V starih časih so jedli v Mengšu tudi cizaro in iz cize so pekli kruh, ki je baje strašno grenak in oduren. Zdaj mnog;

teh dveh reči ne poznajo niti po imenu.

Za glavno žito se je štela v Mengšu ajda. Pšenico in rž so prodajali za davke in druge potrebe, doma je ostala samo za seme in velike praznike. Ajda se je pa porabila skoro vsa doma. Iz nje se je pekel kruh, iz nje so se kuhale najboljše in najtečnejše mengeške jedi, n. pr. žganci. Važno mesto je zavzemala v gospodarstvu tudi presnina: repa, zelje, pesa, korenje, zlasti pa krompir, o katerem so starci še vedeli, da se je nekdam imenoval "podzemeljske hrušice". Krompir je spadal med najljubše založke, dokler ga ni izpridila gniloba leta 1845. Mnogi so sodili, da je od takrat zgubil svojo slast. Krompir so pripravljali za jed jako različno. Mnoge gospodinje so ga mesile tudi med kruh, kar je dajalo kruhu dva dni po peki prav prijeten okus.

Lanstvo je na Mengeškem pred sto leti bujlo cvetelo in slovelo daleč po deželi, ali okoli leta 1830 je bilo že silno opešalo in okoli 1850 se večina gospodarjev ni hotela več ukvarjati z lanom. Če jih je kdo vprašal, zakaj se jim je lan zameril, so odgovarjali vsi v en glas: "Zato, ker so nam terice toliko požrle in prediva pokradle, da nam je prinašal lan več škode nego dobička". Ker je vedlo Mengšane trdo za mrvo, so morali sejati veliko detelje.

(Še!)

V kamniških planinah

MATI JE OSTALA ŽIVA

Zvonko Velišček, Granville

SKORAJ ENAJST JE ŽE URA. Zunaj narahlo prši. Stojim ob oknu in strmim v noč. Nad mestom, vsepovsod vlada tišina. Vsi domači že spijo. Tudi jaz se odpravim za njimi. Ležem v posteljo in prisluhnem prijetnemu pršenju dežja. Kakor dete me vselej zaziblje v spanje. Tudi nocoj. Že se izgubljam v prijeten sen. Vse okrog mene se zdi v tem trenutku blaženo in lepo.

Naenkrat udari strela v neposredno bližino s takim odjekom, da me skoraj vrže iz postelje. Ves sem pretresen. Vendar kmalu uvidim, da ni nič hudega. Znova skušam zaspati. Ne posreči se mi. Preveč so živci razburjeni. Nemo strmim v temo. V hipu stoji pred menoj spomin, kako me je strela pred leti še vse bolj pretresla, čeprav takrat ni bila tako blizu.

Živel sem še v rodni domovini. Bil je mesec maj. Vse okrog in okrog je cvetelo. Veselje je bilo pogledati na bujno cvetje, na zelene gozdove, žive meje. O mraku si čul od vsepovsod ptičje petje — vseh raznovrstnih krilatcev.

Bila je nedelja. Na nebu so se zbirali sivi oblaki in že je prvič zagrmelo. S prijatelji smo se igrali žogo na vasi. Ko smo začuli grom in opazili temne oblake, smo pustili igro in stekli na bližnji skedenj. Kmalu se je vtil dež. Tudi strele so švigale. Ena celo prav blizu. Bali se nismo nič.

Ko smo povedrili, smo planili iz skednja in se spet lotili igre. Čudno — mene igra ni več zanimala. Kar domov me je vleklo. Res, bil sem lačen, pa ni bilo to. Le kaj me vabi domov tako nujno? Pustil sem žogo in prijatelje, stekel sem. Vesel sem pomislil, da bo kaj dobrega za lačni želodec. Prileglo se bo.

Doma nisem našel nikogar. V kuhinji je bila tema. Oziram se okoli in oči se privadijo na mrak. V hipu obstanem kot ukopan. Tik nad sredilnikom je bila v zidu velika luknja. Malo proč od nje druga — še večja. Počasi se obrnem. Kaj vidim? Zgrudil bi se bil na tla, da se nisem oprijel mize. Na tleh je ležala mati, negibno, prvi vtis je bil, da je nehala dihati. Zadržtel sem in se spustil v obupen jok. Mati je mrtva! Zagnal sem se hlipajoč proti njej in jo prijel za rame.

“Mama, reci, da nisi mrtva, povej, kaj se je zgodilo!”

Kakor da me je Bog uslišal, je odprla oči in se s kalnim pogledom ozrla name.

“Pojdi klicat očeta. Mislim, da je to napravi-la strela.”

V hipu sem bil ves drug. Prerojen. Oddahnil sem se, kakor da se je dva centa težak kamen odvalil od mene. Zavedel sem se, da mati potrebuje tudi zdravnika. Stekel sem in z vso sapo planil v hišo na vasi, kjer je oče igral karte s prijatelji. Vedel sem, da je tam. Samo mimogrede me je ošinil s pogledom — sprva. Stopil sem predenj in zahlpal:

“Pojdi, mamó je zadela strela. . .”

Več nisem mogel. Oče je bil v hipu pokonci in že je tekel domov. Zavpil sem za njim: “Pojdi po zdravnika. . .”

“Po zdravnika pojdem jaz”, se oglasi možak Perin. “Imam motor, brž ga dosežem.”

Stekel sem za očetom. Prav kmalu je prišel zdravnik in mater preiskal. Po vsem telesu so se ji očitno poznale nekake rdeče nitke, ki jih je povzročila strela. Naravnost je ni zadela, ali švignila je tako blizu mimo nje, da bi jo gotovo ubila, če bi imela šibko srce. Tako je povedal zdravnik.

Kmalu si je opomogla. Od veselja sem skoraj ponorel. Kot neumen sem tekal okoli. Zdelo se mi je, da je mati vstala živa kakor iz groba. Nič več nisem videl pred seboj grozečih lukenj v kuhinjskem zidu, nič več nisem mislil na grozo, ki me je pretresla ob pogledu na mater, ki je ležala na tleh. V srcu mi je blaženo igralo samo ob zavesti: mati je ostala živa. . .

Še nocoj, po tolikih letih, uživam ob spominu, kako vesel sem bil takrat. Res, spati ne morem, spomin je tako živ, kakor da vse znova doživljam. In tako lep, da se mi ustnice krožijo v prijeten smehljaj. Le malo še, kratek hip, pa se bom preselil v deželo lepih sanj.

O P O Z O R I L O

Letošnja velika noč (10. aprila) je za našo aprilsko številko prezgodnja, da bi mogla biti “velikonočna”, za marčno pa prepozna. Treba je napraviti kompromis. Zato bodo marčne MISLI izšle šele v tednu po 20. marcu. Vzemite na znanje, da ne bo kdo nad nami “obupal” . . . Čas za dopise je do 15. marca. — Ur.

AKCIJA ZA SLOV. DOM

VEDNO VEČ SE GOVORI IN SPRAŠUJE o bodočem Slov. domu: kakšen naj bi bil, kje naj bi stal itd. O vsem tem je zaenkrat še prezgodaj razpravljati. Bliža se pa čas, ko bomo morali tudi na vse to misliti.

Večina akcionarjev je mišljenja, da bi £3,000 zadostovalo kot deposit za primerno zemljišče. Od vsote 3,000 res nismo daleč, toda če se še tako mučimo z organiziranjem raznih prireditev v naš namen, brez vaše pomoči, dragi rojaki, Doma ne bomo imeli. Tiha želja nas vseh je, da bi za družo obletnico AKCIJE imeli na banki £3,000. V tem primeru bi že letos mogli kupiti zemljišče.

Prosimo vas, rojaki, priskočite nam na pomoč, odprite srca, odprite možnjo! Vsaj po en funt naj vsak daruje "Domu na oltar". Če bi ti, ki čitaš te vrstice, poslal en funt, bi Slovenci v Sydneyu v kratkem bili lastniki zemljišča, na katerem bo nekoč stal naš Dom. Da te naša zadeva ne zanima, mi ne smeš lagati, kajti drugače bi ne čital teh vrstic.

V mesecu januarju smo imeli tri prireditve: dva filmska večera (v Paddingtonu in Blacktow-

nu.) Prvi je bil zelo uspešen, drugi manj. Obe prireditvi sta prinesli £43 prostovoljnih prispevkov.

Izredno uspešen je bil večer na ladji. Ladjo smo skoraj napolnili in imeli smo se tako dobro, da se bomo tega večera še dolgo spminjali. AKCIJI pa je večer prinesel \$119.92 čistega dobička (dolarji!)

Sedaj pa zopet prijetno presenečnejše! Imamo novo godbo! Na vseh naših zabavah v tem letu bo igrala nova kontinentalna godba "ALPENKLANG." Je godba iz Avstrije, ki je več let igrala v avstrijskem klubu in v mnogih drugih popularnih klubih. Na pustnem večeru v frančiškanski dvorani v Paddingtonu nam je ta godba prvič pokazala, kaj zna.

Res ne smete zamuditi **velikega pustnega karnevala**, ki bo v soboto 19. febr. v Bankstownu! Dvorana: CAPITOL HALL (med Richard in Dhemall Sts.) Maškare zaželenene in vabljene. Pripeljte prijatelje in znance. Pomnite: pustni čas je samo enkrat v letu!

Filmski večer z novim slovenskim filmom za ves večer: NE ČAKAJ NA MAJ (komedija), poprej pa barvan film: 25 let Planice. To bo v soboto 5. marca v St. Francis dvorani, Paddington. Barvani film nam bo pokazal smučarski šport Slovenije. Vsi vljudno vabljeni!

Nadaljnji darovi: Slov. Karitas \$20, Mr. Mrs. Poršek \$10, Mr. Mrs. Lipec \$10, Franc Vrabec, \$4, Frank Oblak in p. Valerijan po \$2, Frank Valenčič \$1.50. — Celotna vsota na banki: \$4468.14.

Za AKCIJO: Rudi Brežnik.

AKCIJA ZA DOM

vas vabi tudi na

FILMSKI VEČER

Pokazali bomo nov slovenski film

NE ČAKAJ NA MAJ

Pred njim pa film v barvah o športu v Planici

Filmski večer bo v soboto 5. marca ob 8.
St. Francis Hall, Paddington

Vsi ljudno vabljeni. Pobirali bomo prostovoljne prispevke za DOM in se priporočamo vaši velikodušnosti.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

CIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

SVARILO IN PRIPODOČILO UČENCEM

Ko se je medtem nabralo na tisoče ljudstva, da so drug drugemu stopali na noge, je začel (Jezus) najprej govoriti svojim učencem: "Varujte se farizejskega kvasu, ki je hinavščina. Nič ni skritega, kar bi se ne razodelo, in tajnega, kar bi se ne zvedelo. Zakaj kar vam pravim v temi, povejte o belem dnevu, in kar slišite na uho, označite na strehah!"

"Povem vam, svojim prijateljem: Ne bojte se tistih, ki umore telo, a potem ne morejo storiti nič več. Pokazal vam bom, koga se bojte: Bojte se tistega, ki more usmrtiti in potem vreči v peklo. Da, rečem vam, tega se bojte! Ali se ne prodaja pet vrabcev za dva novčiča? In ne eden izmed njih ni pozabljen pred Bogom. Pa tudi lasje na vaši glavi so vsi prešteti. Ne bojte se torej: Več ko mnogo vrabcev ste vredni vi. Toda povem vam: Vsakega, ki bo mene priznal pred ljudmi, bom tudi jaz priznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih:

PROČ S NINAVŠČINO!

Začudimo se, ko beremo, da se je "medtem" nabralo na tisoče poslušalcev okoli Jezusa. Ni treba misliti, da se je to zbiranje vršilo med tem, ko je bil Gospod na obedu pri nekem farizeju. Evangelist pač hoče reči: med tem, kar sem v prejšnjem poglavju povedal, in kar bom zdaj. V prejšnjem poglavju — spomnimo se! — je Jezus "brez ovinkov" žigosal farizeje in pismarje. Verjetno se je to razneslo med množice in jih pritegnilo k Jezusu v takem številu. Hoteli so tudi sami slišati iz Jezusovih ust obsodbo nad farizeji. On je pa najprej o tem spregovoril ožjemu krogu učencev. Pred očmi je imel čase, ko bodo apostoli in drugi za njimi pridobivali za Kristusa ves svet. Morali bodo dobro razumeti, kako drugačen je nauk, ki ga slišijo zdaj, od onega, ki so ga doslej slišali iz ust farizejev.

Poglavitna razlika je v tem, da farizeji ob razlagi pisma mislijo predvsem nase in na svojo čast, zato je njihov pouk kakor kvas, ki ne more napra-

kdor pa bo mene zatajil pred ljudmi, njega bom tudi jaz zatajil pred svojim Očetom, ki je v nebesih."

"Kakar vas bodo vlačili v shodnice in pred gosposko in pred oblastmi, ne skrbite, kako ali s čim bi se zagovarjali ali kaj bi rekli. Sveti Duh vas bo namreč poučil v tisti uri, kaj je treba reči."

PRILIKA O BOGATINU

Rekel pa mu je nekdo iz množice: Učenik, reci mojemu bratu, naj deli z menoj dediščino. — On pa mu je odvrnil: "Človek, kdo me je postavil za sodnika ali delivca čez vaju?"

In rekel jim je: "Glejte in varujte se vsake lakomnosti; zakaj življenja nima nihče iz obilice svojega premoženja."

Povedal pa jim je to priliko: "Nekemu bogatemu človeku je polje dobro obrodilo. In pomisljal je sam pri sebi: Kaj naj počnem, ko nimam kam spraviti svojih pridelkov? In rekel je: Tole bom storil; podrl bom svoje žitnice ter postavil večje in tam bom spravil vse svoje pridelke in svoje blago. In rekel bom svoji duši: Duša moja, veliko blaga imaš, spravljenega za veliko let; počivaj, jej, pij in boji dobre volje. — Toda Bog mu je rekel: Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe, kar pa si spravil, čigavo bo? — Tako je s tistim, ki si nabira zaklade, pa ni bogat v Bogu."

SKRIB ZA BOGASTVO V BOGU

Rekel pa je svojim učencem: "Zato vam pravim: Ne bodite v skrbeh za življenje, kaj boste jedli, tudi ne za telo, kaj boste oblekli. Zakaj življenje je več ko jed in telo je več ko obleka. Pogledajte ptice pod nebom; ne sejejo in ne žanjejo, nimajo ne srambe ne žitnice, in Bog jih živi, vaš nebeški Oče. Koliko več ste vi vredni ko ptice! Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo dodati svoji postavi en komolec? Če torej še tega ne zmorete, kar je najmanjše, kaj ste v skrbeh za drugo? Pogledajte lilije, kako rastejo; ne delajo in ne predejo, a povem vam, da se še Salomon v vsem svojem sijaju ni oblačil kakor katera izmed njih. Če pa travo, ki je danes na polju, jutri se pa v peč vrže, Bog tako oblači, koliko bolj bo vas, maloverni! Tudi vi ne iščite, kaj boste jedli in kaj boste pili, in si ne delajte skrbi. Vse to namreč iščejo pogani tega sveta. Vaš Oče pa ve, da tega potrebujete. Išcite namreč božje kraljestvo in vse to vam bo navrženo."

"Ne bojte se, mala čreda, zakaj vaš Oče je sklenil dati vam kraljestvo. Prodajte, kar imate, in dajte vbogajme. Napravite si mošnjake, ki ne ostare, zaklad v nebesih, ki ne poide in kateremu se tat ne približa in ga molj ne razje. Kjer je namreč vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce."

viti dobrega kruha — bogoljubnega življenja. Jezusov nauk je pa ves usmerjen zgolj v čast božjo in korist duš. Prvi pogoj prave bogoljubnosti je, da veren človek pripozna božjo previdnost, ki vodi in nadzira njegovo življenjsko pot.

PROČ Z LAKOMNOSTJO!

Samo na sebi ni bilo nič hudega, če je tisti "nekdo" prosil Jezusa za posredovanje med njim in bratom, ki je očitno z neko dediščino krivično ravnal. Judovski učenci so morali večkrat tako posredovati. Bili so celo uradno postavljeni za reševanje takih primerov. Toda Jezus je morda videl v srcu prosilca neurejeno poželenje po imetju, ali pa je tudi ob tej priložnosti, kakor že tudi drugače večkrat, hotel reči: Za take zadeve, ki so predvsem svetnega značaja, imate postavno gosposko, tam se zglasite. Jaz sem tu za višje namene in cilje, vse v nadnaravni in duhovni svet usmerjene.

Pač pa je takoj porabil priložnost, da je opozoril na pogubnost lakomnosti, na poželenje po posvetnem imetju. Zgodbica o nespametnem bogatinu je zelo nazorna in kar dramatična. Pa tudi iz resničnega življenja vzeta. Koliko podobnega mišljenja je še sedaj med ljudmi, ki se jim posvetna sreča prijazno nasmeje. Pa nenadoma udari v neumno brezskrbnost glas — smrti...

DUHOVNO BOGASTVO, TO VELJA

Zgodbo o nespametnem bogatinu je Gospod očitno povedal vsej množici, ki je bila okoli njega. Nauk iz nje se tiče prav vseh ljudi. Ožji krog njegovih učencev mora pa pomen svetnih dobrin še dosti globlje razumeti. Torej je Gospod spet spregovoril učencem posebej, takorekoč "na uho". Za sedaj naj sami zase dobro razmislijo, kaj jim Jezus polaga na srce, pozneje kdaj bodo vse to sami doživljali, pa tudi razglašali "s streh". To se pravi, tako glasno in očitno, kakor so Judje pogosto razpravljali razne zadeve pri sestankih na ravnih strehah svojih hiš, kjer so se pogosto zbirali za razne družabnosti.

Površen in ciničen poslušalec bi morda rekel: Tu nam pa Jezus svetuje, da držimo roke križem in čakajmo, da nam pečene piške začno same leteti v usta. Takega nauka si pa kar ne moremo vzeti k srcu. — Kdor pa je že vaju Jezusovih pridig in jih je pogosto razmišljal, bo izluščil iz pesniških besed Odrešenikovih zdravo jedro in bo razumel, kaj hoče povedati. Obsoja tiste, ki zidajo le nase, pozabljajo na božjo previdnost nad nami.

V TREZEN IN NEPRISTRANSKI PREMISLEK

Urednik

IZ SOVRAŠTVA DO KOMUNIZMA je ta človek že leta 1945 zapustil domovino in se naselil v tujini. Lepo vrsto let se je predstavljal kot hudi nasprotnik komunizma, kot žrtev komunizma, celo kot organizator odpora zoper komunizem. Za režim v Sloveniji in vsej Jugoslaviji je imel leta in leta najhujše besede. Ko je pa pred časom režim doma razglasil "amnestijo" in beguncem ponudil možnosti "normalizacije", je ta človek nekoliko utihnil, razmišljal, se vdal srčni želji, da bi spet videl domovino, končno pa zaprosil za vizum in — zdaj se je že vrnil z obiska doma. Marsikak njegov rojak, ki živi z njim v tujini in ga pozna izza časov begunstva, ga vsaj na tihem, če že ne na glas, obsoja. Pritožba se glasi: Ta človek je postal "mekhak" napram komunizmu, ne vidi v njem več takega zla kot nekoč, vdal se je komunistom na vladi, "normaliziral" je odnose do komunizma — ni več zanesljiv . . .

O kom govorim? Ni treba imena, ni treba kraja. Več je takih zadnje čase križem po svetu, koder so se naselili slovenski begunci in sploh izseljenci.

Pa ni samo obisk v domovini "sumljiv". Vsak stik z domovino, ki ne more popolnoma mimo režima: naročanje knjig od tam, plošč, filmov itd. utegne biti v očeh strogih sodnikov že "kolaboracija" s komunizmom. Taki in podobni stiki naj bi bili dokaz, da je režim s svojo ponudeno roko uspel in si s tem okrepil položaj. Saj ga zdaj v svoji nezavednosti podpirajo mnogi taki, ki so se sanji imeli za žrtve komunizma, pa so na to pozabili . . .

Kaj naj rečemo — po treznem premisleku?

Najprej ne moremo izključiti možnosti, da so nekateri zares v misljenju in dejanju tako nastrojeni. Z obžalovanjem je treba sprejeti taka dejstva. Če more kdo take s prstom pokazati, ne bomo iskali zanje lepих besed.

Toda ne smemo pozabiti, da je zloglasna "amnestija" kljub vsemu lahko dvorezen meč, da so stiki z domovino, čeprav do neke meje preko režima, pot v dvojno smer. Ni nujno, da se je begunec, ki gre na obisk v domovino, "podal" režimu. Po treznem premisleku enako lahko rečem, da se je režim "podal" beguncu. Saj je režim ponudil amnestijo in normalizacijo sam od sebe, ni za to prosil begunec. Če pa marsikdo zapade "skušnjava-

vi", da se odloči za sprejem "ponudene roke" v globoki želji, da bi spet videl domovino in svoje, ne stori tega nujno zaradi kake notranje spremembe odnosov do komunizma. Ima celo možnost, da prav s svojim obiskom, če ravno hoče, zgolj s svojim nastopom doma, spodkopava komunizem.

Ko sem pred leti sprejemal v New Yorku dolge procesije beguncev ob njihovem prihodu v Ameriko, sem pogosto sam pri sebi razmišljal dvoje:

V spominu mi je ostalo, kar sem bral nekje leta 1945, kako je Tito ob svojem prvem (slavnostnem) prihodu v Ljubljano z balkona slovenske univerze naslovil nekaj besed tudi na one, ki so malo poprej v tisočih zapustili domovino in se pomaknili preko Ljubelja. Ne vem točnih besed, pa bilo je nakako tako: Nikoli več ne boste videli domačih gričev in njiv, nikoli več ne boste dihali domačega zraka, nikoli več ne boste gledali sončnega vzhoda v Sloveniji. Domovina vas je enkrat za vselej izpljunila, do konca dni ne bo povratka za vas . . .

Na drugi strani so me begunci drug za drugim spraševali ob prvem srečanju: Pater, kdaj se bomo vrnili, kaj mislite? — Ta želja po vrnitvi jim je ostala, vsaj za kratek obisk, kot nezvenljivo seme globoko v srcu skozi dolga leta. Domovina, vsaj po besedah Titovih, jih je izpljunila, oni niso niti najmanj mislili na to, da bi izpljunili domovino. Kvečjemu Tita in vse, kar predstavlja. Jaz sem odgovarjal na tisto nujno vprašanje — mimo vprašanja. Nehote sem molče pustil odgovor Titu — nikoli, nikoli . . .

Pa je bil prav Tito tisti, ki je besedo požrl! Niso je požrli begunci. Požrl jo je, ker ga njegov komunizem ni dosti zavaroval pred škodo, ki mu jo delajo begunci v tujini, pa požrl jo je tudi zato, ker ga njegov komunizem ni dosti zavaroval pred nujno potrebo — deviz! Rad ali nerad se je izpostavil novi nevarnosti: da begunci delajo škodo režimu ne samo v tujini, odprl jim je celo pot, da prihajajo škodo delat prav pred njegov nos. Tudi če molče in se delajo vseskozi "nepolitične", že samo s tem, da se pokažejo tam in povedo nekaj o svobodi in blagostanju v tujini, odvrčajo ljudi od slepe vere v komunizem in njegovo večno trajanje.

Sicer je pa veliko vprašanje, koliko take vere je še tam. Je zelo verjetno, da je celo na raznih jugosl. konzulatnih uradih v tujini precej ljudi, ki niso prav nič komunistično naravnani in bi to tudi povedali, če bi dobili zaupnih stikov. Med kulturnimi delavci doma: pevci, igralci, zbiratelji folklore, pisatelji, založniki, slikarji, izdelovalci filmov, plošč, folklornih ročnih izdelkov — kdo ve, koliko je komunistov in koliko takih, ki komunizem sovražijo enako kot ti in jaz? Vauhnik piše v svoji knjigi NEVIDNA FRONTA, kako napačno je bilo v časih zmagoslavnega nacizma, da je Zapad videl možnost zmage nad Hitlerjem in nacizmom zgolj v vojaških podvigih zoper nemški narod, ni se pa potrudil, da bi našel stike z mnogimi v Nemčiji. ki so bili v srcu in resnici stoprocentno zoper nacizem, pa jim nihče od zunaj ni ponudil prilike, da bi se izrazili. Zapad je godel le eno: Nemec — nacist, Hitlerijanec — po njem! Tako delajo danes zagrizeni sosedje naših obmejnih bratov doma. Slovenec — komunist, Titovec — po njem!

O mnogih uslužbencih komunističnega režima doma pač velja isto, kot mi je rekel spovednik na železnici v Avstriji, ko sem se leta 1939 peljal domov na obisk. Vprašal sem ga, kako je zadovoljen z režimom, odkar je Hitler zasedel Avstrijo. Nje-

gov odgovor: Maul halten und weiter dienen . . . Zeiten kommen, Zeiten gehen . . .

V Svobodni Sloveniji (Argentina) pravkar vidim uvodnik z napisom: PORAZ KOMUNIZMA. Ves članek govori samo v komunizmu v Titovini. Jako prepričevalno. Zaključuje:

“Še bi lahko s konkretnimi podatki prikazovali nesrečo, ki jo je komunizem prinesel našemu narodu. Pa naj bo že to dovolj, da nas še bolj utrdi v prepričanju, kako jasen je naš cilj: Delati in vse žrtvovati, da pripomoremo k osvoboditvi domovine, da bodo naši bratje deležni tistega blagostanja, kakor ga uživamo državljani svobodnih držav v Evropi in svetu”.

Drži! Delati! To delo pa ne obstoji v prvi vrsti v tem, da se ogiblje vsake sence stikov z domovino, ki ne morejo do kraja mimo režima. Prav ti stiki se dajo izrabiti za — “delo”. Navsezadnje pa: Ali ne sprejemamo in morda zbiramo poštnih znamk, ki jih najdemo na pismih iz domovine? Pozor: Izdal jih je komunistični režim!

PRIPOMBA: — Če kdo od bralcev misli, da gornje razmišljanje ni dovolj “trezno”, naj napiše in urednik se ne bo branil objaviti. Gre za stvar, ki jo kaže razčistiti, preden se vgnezdijo med nas težji nesporazumi.

ZA CELJE SE TUDI MI ZANIMAMO

AMERIŠKA DOMOVINA JE OKOLI BOŽIČA objavila naslednji dopis:

Cleveland, O. — V tisočletni zgodovini slovenskega naroda so častni, veseli in žalostni spomini povezani z imenom mesta Celja, ki je nekako zemljepisno središče Slovenije.

Lepa in starodavna mestna župna cerkev sv. Danijela je bila proti koncu vojne pri letalskem napadu zadeta od več bomb in silno poškodovana. Po vojni so jo za silo popravili. Pokazalo pa se je, da bo uničena, ako je ne bodo temeljito popravili in prenovili.

Sedanji mestni župnik, opat dr. Peter Kovačič se je vkljub neugodnim razmeram in vkljub popolnemu p o m a njkanju potrebnih sredstev moral lotiti tega težavnega in odgovornega dela.

Dvakrat je že prehodil vso celjsko dekanijo, prosjačil in pobiral po cerkvah darove. Vkljub splošnemu pomanjkanju so ljudje pokazali siino požrtvovalnost in vedno znova darovali. Zbralo

in porabilo se je že 17 milijonov dinarjev in je še dolga za 7 milijonov.

Sedaj je gospod opat v strašni stiski, ker še dolgov ne more poravnati, kaj da bi se delo še nadaljevalo in dokončalo.

V tej skrajni sili prosi gospod opat celjski dobre rojake, da bi mu zbrali pomoč, ker sicer bo moral delo napol dovršeno opustiti. Nujno prosi in vpije sočutnim srcem: P o m a g a j t e ! Bog Vam povrni vsak dar, ki ga v ta namen pošljete!

Denar blagovolite poslati na enega izmed naslovov:

Mirko Antloga,
6516 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio 44103
Milan Goršek
1152 Addison Road
Cleveland, Ohio 44103
Anton Meglič
6526 Bonna Ave.
Cleveland, Ohio 44103

KUZMOVO KRATKO POLETJE

Za Misli napisal Vinko Beličič

(Nadaljevanje)

II

KAKOR IMA VSAKDO KAKŠNO SLABOST. je imel tudi pismonoša Jerman svojo: rad se je pomudil in zakasnil pri gostoljubnih vinogradnikih. Zato mu je bil dan vsakokrat, ko je raznašal pošto — bilo je trikrat na teden — prekratek. Proti večeru ga je vino neslo kar postrani: ko da se je napil prečudnega vetra! Hitel je, ker je moral obhoditi tudi precej odročne vasi. Torba je bila ob tisti uri že skoraj prazna, vendar se kar ni znašel v nji... Vedel je sicer, da je to in to pismo notri, a pod prste ga ni dobil. Včasih je moral naslovljenec sam poiskati, kar je bilo njegovega.

Tudi tisto sredo konec maja se je šele pozno spomnil, kolika pot ga še čaka, preden se bo obrnil domov proti Suhorju. Nizek in okrogel, s postrani kapo in z okovano palico zoper pse je hitel navzdol po strmem gozdnem jeziku, ki so mu ljudje rekli Lozica. Četudi je sonce šele zahajalo, je bila pod drevjem že tema. Brezskrbno je mrmral svojo ljubo poskočno pesmico "Na hribčku stoji cerkvena" . . . kar mu je zastavil pot velikani s čvrsto posajeno gabrovo gorjačo ob sebi.

Jerman je odrevenel: pesmica mu je zamrla v grlu.

"Je kaj prida v torbi?"

Pismonoša je vzdrgetal v svoji majhnosti. Kolikokrat je že šel po Lozici, a še nikdar se mu ni zgodilo nič hudega. Zdaj pa je po srepih orjakovih očeh spoznal, da gre zares.

"Revščina, revščina," se je pogumil. "Tedniki in pa davčne terjatve — sam drobiž."

"Soldov pa nič? Res nič gotovine? Daj sem, bom jaz malo pogledal. Jaz imam boljše oči."

"Torba je moja — jaz sem državni uradnik!" se je skoraj v joku uprl Jerman.

A oni je vedel, do gre zdaj za vse. Če mu ta drzni korak spodleti, je konec. Zato ni odjenjal. Zbral je vso notranjo moč.

"Ti si lahko državni uradnik v Suhorju na pošti, če hočeš, v Lozici sem pa jaz . . . ne uradnik, temveč državni kontrolor," je grozeče sikal stradani velikani. Volčje se je ozrl naokoli, kot bi hotel sleherno nevarnost prikovati k tlom, potem pa s pismonošo snel torbo. "Čisto tiho zdaj, čisto mirno! Samo ena minuta, pa bo!"

Jerman si je grizel ustnice: tresla sta ga užaljenost in strah, krikniti pa mu nista dala. Kot ohromel je gledal velikana, ki se že dolgo ni obrnil in je imel obraz počrnjen. Ko pa je v njegovih rokah uzrl modrikasto nakaznico, se je zgrozil.

"Milerjeva pokojnina!" je zaječal.

"Kaj pa je treba Milerju pokojnine? Hišo ima, trtje ima, vsako leto zakolje pitanega prasca. En mesec bo že potrpel . . ."

"Jezus — major Miler!" je vzdihoval pismonoša.

"Bom že jaz podpisal, vse bo v redu. Odšel si bom denar in podpisal. Major Miler bo videl, da je šlo vse po predpisih. Tebi se ni nič bati."

Velikani je vzel osem stotakov in pol, na nakaznico nekaj zapisal in si odtrgal svoj odrezek. Zaprl je torbo, jo vrnil prepadlemu pismonoši, z gabrovko v roki za hip obstal, ga prebodel z očmi in voščil: "Srečno pot!"

Skril se je za deblo in gledal za Jermanom, ki je neusmiljeno trezen brzel navzdol: nič več postrani, temveč sklonjen, kakor da bi še vedno kdo držal gorjačo nad njim. Šele pri prvi hiši se je upal ustaviti. Pogledal je nakaznico, naslovljeno na majorja Milerja, in je prebral podpis.

"Polkovnik Kuzma."

"Jezus — kaj če mi ne bodo verjeli?" se je ustrašil. "Oropan za osem tujih stotakov in pol — kar tako mimogrede, kot za šalo! In zdaj na stara leta! Pa če me bodo vprašali, ali sem se kaj branil? Res — ali sem se zadosti branil?"

Strah ga je zmagoval od vseh strani.

"Ne bo več varno hoditi okoli! Prestar sem že!"

Pomislil je, kaj bi bilo, če bi ga zdaj oborožili s pištolo. Mar ga ne bi bilo tudi pištolo strah? Kaj pa opraviš z njo zoper takega orjaka, ki stopi iz črnega drevja, vrže senco nate in stoji ob gorjači kot steber in se polasti torbe, jo opleni, potem pa ti jo vrne in te velikodušno odslovi?

Ni imel moči, da bi šel po tej nesreči v vasi, ki so ga ta dan še čakale. Zato je pošto, ki je ni raznosil, odnesel kar v Suhor, kamor je dospel kmalu po zdravamariji. Prva pot je bila na dom poštnega ravnatelja. A ta je kegljal v gostilni. Poiskal ga je tam in mu vse povedal.

"Javit orožnikom! Takoj k orožnikom!" se je razburil ravnatelj.

Jerman je na orožniški postaji živo prikazal,

R A Z P A D A M

I. Burnik

*Sam v sebi razpadam,
kakor gnile ograje,
ki se ne znajo odmakniti času,
marveč visijo
in tako čakajo sredi mrtvega brega.*

*Pesek udarja na okna
in drobna zrna s podivjano silo
nežno bičajo težka zagrinjala.*

*Jaz sem zaprt v osamelost,
v ozko prostorje tesnih sten
in v polomljenem naslonjaču
s tragiko zaznavam čustva
brez vsakih življenjskih lepote.*

kako se je rop izvršil. Orožnik je vse zapisal, oropani je podpisal, pustil v pisarni modrikasto nazkaznico "polkovnika Kuzme" in odšel z ravnateljem.

"Najbolje, Franc, da z gotovino ne odhajate več na pot. Ljudje bodo odslej sami prihajali na pošto po denar. A kako naj zdaj naredimo z marjorjem Milerjem?"

Ravnatelj se je svoji stiski zatekel v preklinjanje.

"Polkovnik Kuzma — hudič, kaj smo padli v srednji vek? Strela nebeška, mar smo na Turškem? Samo enkrat v življenju je moč na tako bedasto enostaven način priti do tolikega denarja."

Pogledal je proti hribom, za katerimi je ugašala zadnja sled dneva, in rekel med zobmi:

"Zdaj tam gori kje žre in se nam smeje. Prek leto lahko se smeje! Samo če se bo kaj dolgo!"

(Dalje.)

S. D. S. — A K C I J A Z A D O M

vas prijazno vabi na

PUSTNI KARNEVAL

v soboto 19. februarja ob 8. zvečer

CAPITOL HALL, Chapel Rd., BANKSTOWN

(med Richard Rd., in Dhemall St.)

IGRALA BO KONTINENTALNA GODBA "ALPENKLANG"

Maske vabljene. Pripeljite prijatelje in znance tudi drugih narodnosti.

S svojo udeležbo boste podprli našo AKCIJO

Z Vseh Vetrov

"POD SVOBODNIM SONCEM", Finžgarjev roman, je v nemškem prevodu Ferdinanda Kolednika izšel že v ponatisu. Leta 1964 ga je izdala neka nemška založba pod naslovom: "Iztok — Roman um Justinian und Theodora. Povedano je bilo, da je roman spisal Franz Finžgar. V drugi izdaji je pa avtorjevo ime spremenjeno v "Edgar" Finžgar, Iztoku je pa zdaj ime — Iztok. Tako poroča GLAS SKA v Argentini in ugiba, kako je moglo priti do teh sprememb.

SLOVENKA BRANKA SUŠNIK se še vedno udeležuje v znanstveni etnografiji in sicer v državi Paragvaj Južne Amerike. Je že tudi v slovensščini marsikaj napisala iz svojih dognanj na tem polju. Nedavno je pa izdala knjigo v španščini (241 strani) o naseljevanju Indijancev v Paragvayu. Odkrila je marsikaj novega, doslej skritega v davni preteklosti. Pa je ta knjiga šele nekak uvod v daljšo razpravo, ki ima avtorica zanjo zbrano že lepo zbirko dokumentov.

PRVO SLOVENSKO DRUŠTVO v Washingtonu, glavnem mestu Združenih držav, so lani ustanovile Slovenke in sicer kot podružnico Slovenske ženske Zveze, ki je razširjena po vsej Ameriki. Članice podružnice so odlično pomagale pri razstavi slovenskih umetnikov v Washingtonu, o kateri smo že poročali, kako krasno se je obnesla in zlasti dvignila ime kiparja Franceta Goršeta. Glavni odbor Slov. ženske Zveze je odločil, da bo letošnja njena "konvencija" v Washingtonu in to bo tudi svojevrsten — prvič.

KAKO JE DOŽIVEL TEMO V NEW YORKU. opisuje v A.D. dr. Fr. Blatnik. Obtičal je s tisoči drugih v vlaku podzemeljske železnice. Ojunačil se je in se prebil na prosto ter v bolj ali manj trdi temi še kar kmalu prišel do slovenske cerkve na Osmi. Tam so ravno zaključevali 40urno pobožnost ob svečah in veliko udeležencev tisti večer ni moglo domov. Tudi ta naš rojak ne more prehvaliti discipliniranosti in požrtvovalnosti, ki jo je v tistih dolgih urah pokazal ves ogromni New York.

RAJNI LUDVE POTOKAR je bil eden tistih redkih, ki so bili vrnjeni iz Vetrinja komunistom v Sloveniji, pa jim je srečno ušel in se vrnil v izseljenstvo. Prišel je z drugimi vred v Združene države. Čeprav je imel za seboj univerzitetni študij (nazadnje v Grazu), je v Ameriki prijel za zelo različna ročna dela. Ker je imel lepo pisateljsko

nadarjenost, je tudi pisal in objavljaval črtice in dopise. Dve sta na primer vključeni v zbirko izseljenških pisateljev pod naslovom: DNEVI SMRTNI-KOV. Pozneje se je nekako izločil iz slovenske skupnosti ter se sukal le med Amerikanci in Kanadčani. Še mlad je umrl v kanadskem Vancouverju. Zdaj poročajo, da so v njegovi zapuščini našli nedokončan roman iz časov tik pred svetovno vojno v Sloveniji. Baje je roman, kolikor ga je, zelo dober in je velika škoda, da ga avtor ni dokončal.

"RES JE, DA SE VČASIH JEZIM na presiete ameriške študente, ki se kot koristna budala dajo vpreči v komunistični voz in razgrajajo proti predsedniku Johnsonu. V torek ponoči sem se pa prepričal: kadar je kakšna nevarnost, se ves narod zgrne v eno in tekmuje, kje in kako bo pomagal skupnosti. Amerika je velika in močna, zato pusti vsakemu, da dela, kar hoče. Če pa pride resnična nevarnost — vsi tečejo na okope. God bless America!" — Tako zaključuje svoje poročilo dr. Fr. Blatnik.

DVA NOVOMAŠNIKA je proti koncu preteklega leta spet doživela argentinska Slovenija. Posvečena sta bila 18. dec. 1965. Novomašnika sta Marijan Bečan in Edi Škulj. Prvi je daroval novo mašo v nedeljo pred Božičem, drugi pa na sam Božič. Rojaki so jima priredili tudi lepo družabno počastitev.

IZ NEMČIJE POROČA decembrska številka Naše luči: V taboriščih je trenutno spet manj naših rojakov. Nemške oblasti so — odkar je stopil v veljavo nov zakon o tujcih — precej strožje. Begunce ali vračajo nazaj v Jugoslavijo ali pa si morajo sami pomagati kam drugam. Tudi izselitev v prekmorske dežele je precej otežkočena. Do strožjega ravnanja je prišlo predvsem zaradi dostikrat nelojalnega obnašanja naših rojakov. Zaradi teh ukrepov trpe tudi tisti, ki bi po vsej pravici lahko dobili azil v Nemčiji.

DOPISNIK IZ ŠVEDSKE v Naši luči zagovarja Švede napram nekemu, ki jih je malo prej precej očrnil. Piše: Naj pisec ne meče vse Švede v en koš, saj je med njimi tudi dosti dobrih. Naj omenim primer, kako so Švedu bolnemu tujcu pomagali vsak dan z nabiranjem hrane, obleke in denarja. Čim je pa ta možakar ozdravel, si je kupil s prihranjenim denarjem in podporo bolniške blagajne avto. Lahko si mislite ogorčenje Švedov . . .

PROPAGANDO ZOPER VSAKO VOJSKOVANJE, pa naj bi bilo tudi le pravična obramba, pa naj bi bilo še tako potrebno poravnavanje očitnih krivic, tako propagando uganjajo danes vsepovsod tako imenovani stoprocentni pacifisti. Mir, mir za vsako ceno! To je njihova zahteva. Saj se lepo sliši in ni čudno, da mnogim ugaja in se najdejo taki, ki sami sebe pogube v ognju za poudarek mirovne propagande. Na drugi strani pa še ni potihnil očitek papežu Piju XII., da ni javno pozval vsega sveta na sveto vojno zoper Hitlerja. Tudi ta propaganda, ki se je sicer že precej polegla, je zbrala mnogo pristašev. Nič nismo opazili, da bi bili stoprocentni pacifisti takrat papeža zagovarjali. Je pač tako med ljudmi: Dovolj na široko odpri usta, dovolj glasno zakriči, ljudje bodo drli za teboj brez lastne misli in puhli glavi.

ZAGREBSKI POMOZNI ŠKOF KUHARIČ je v zadnjem zasedanju koncila v Rimu pozval škofo, naj še bolj krepko izrečejo krivdo katoličanov za needinost krščanstva. Sicer so to že večkrat izjavili, pa po njegovem mnenju še ne dovolj glasno. S tako ponovno izjavo pred zaključkom koncila bi lažje pridobili protestante za "dialog". Tako je mislil škof Kuharič. Drugi so pa bili mnenja, da je bilo že kar dovolj trkanja na prsi. Večina protestantskih sekt se malo meni, kaj izjavlja koncil. Tisti resni protestantje, ki imajo posluš za koncil, pa že itak dosti glasno izjavljajo: Zdaj je naša vrsta, da se potrkamo na prsi. Tudi mi smo dosti krivi, da je tako kot je . . .

PAPEŽ PAVEL VI. je v svojem nagovoru malo pred zaključkom koncila krepko, kratko in jedrnatno povedal, v čem je pomen koncila. Na novo se izkazuje, je rekel, naslednje: Cerkev živi, Cerkev razmišlja, Cerkev govori, Cerkev raste, Cerkev gradi sama sebe.

KOMUNISTI V ZDA se petelinijo. Najvišje sodišče jim je dalo pogum. Zadnje čase so bili takorekoč v podzemlju. Da bi se izkazalo, koliko jih je, je kongres uzakonil postavbo, da se mora komunistična stranka in vsak njen član očitno registrirati kot agent neke tuje vlade. Kogar bi zalotili, da je član KP, pa se ne dal registrirati, takega bi dosti ostro kaznovali. Proti tej postavi so se komunisti na razne načine borili, predpisanemu prijavljanu so se upirali. Slicevali so se na nepostavnost nove postave. Pred nekaj meseci jim je dalo prav najvišje sodišče, ki je odločilo, da nova postava nasprotuje konstituciji ZDA in nobenemu poedinemu komunistu se ni treba prijaviti oblastem, da je komunist. Zdaj pravijo, da bo KP začela spet postavljati kandidate za razne javne volitve v ZDA, baje tudi za zveznega predsednika

leta 1968. Zadnjič je to napravila leta 1940. Njen kandidat je dobil 46,000 glasov. Kapljica v morje! Ali se bo izplačalo spet poskusiti?

NAJBOLJ SO SE OGLAŠALI K BESEDI na koncilu italijanski škofje, ki jih je predstavljal kardinal Ruffini iz Palerma. Oglasili so se nič manj ko 169 krat. Dosti niso zaostajali za njimi Francozi, ki so nastopili z govori 137 krat. Španci so se zadovoljili s 112 nastopi, Amerikanci s 87, Nemci z 69. Škofje ostalih narodnosti so se mnogo manj oglašali, pa če pomislimo, da je bilo vseh govorov 1,346, je bilo vendar tudi druge lahko pogosto slišati. Bilo bi seveda še vse več govorov, če bi čas dopuščal. Tako so pa mnogi vložili svoje pripombe pismeno in so jih potem za to postavljene komisije upoštevale ali pa ne.

POMENLJIV DOVTIP je bilo brati v sydney-skem Catholic Weekly. Duhovnik je neko nedeljo oznanil: "Jutri popoldne bo iz te cerkve pogreb našega farana Mr. Pearly-ja. Povabljeni ste vsi, da pridete poslušat mojo pridigo. Prisoten v cerkvi bo tudi imenovani faran sam in to prvič po 20 letih."

ČEMU TOLIKO DELAVSKIH UNIJ in taka razcepljenost med organiziranim delavstvom v Avstraliji, o tem je razpravljal članek v sydney-skem jutranjiku in obžaloval, da je tako. Navedel je naslednja dejstva. V držabi N.S.W. je v večini industrijskih podjetjih nič manj kot 165 uradno priznanih delavskih unij. Od teh ima samo 11 več ko 20,000 članov. Manj kot 3,000 članstva ima 113 unij, 84 unij jih nima niti 1,000, nadaljnjih 44 jih ima manj kot 500,26 unij nima niti 100 članov, 7 je takih, ki ne dosegaajo števila 20, ena jih ima pa celo manj kot 10. Taka razcepljenost po trditvi člankarja silno ovira moč organiziranega delavstva, zato nujno priporoča, naj bi bila v vsaki industrijski panogi le po ena delavska unija, pa tista močna.

ŠTIRI KRALJE je napovedal letošnji KOLE-DARČEK za šesti dan v januarju. Tisti, ki so to opazili, se sprašujejo, odkod smo si naročili četrtega. Pa si znajo tudi sami pojasniti: Škrat! To drži, drži pa tudi, da s to nagajivostjo ni zagrešil kakega "krivoverstva". Evangelist, ki poroča o prihodu "modrih z Jutrovega", nič ne pove, koliko jih je bilo. Nekateri stari razlagavci sv. pisma so mislili, da jih je bilo 12. Polagoma se je ustalilo mišljenje, da so bili trije, pač zato, ker so omenjeni trije darovi. Končno so gorečneži celo "zvedeli" za njihova imena, podobno, kot "zvemo" za imena mnogih zvezd. Pri vsem tem je prav mogoče, da bo prihodnje leto že kar pet ali šest Kraljev, pa bo še zmerom lahko "prav".

STE GA ŽE PREBRALI?

P. Bernard

JAZ SEM GA PREBRAL PREJ KO OSTALE tri mohorske knjige. Čim sem si mogel odtrgati toliko časa, sem odprl knjigo in jo — po treh dneh — spet zaprl. Povest Kaplan Klemen je bila pogosto omenjena v raznih zvezah. Vedeli smo, da je izšla pred leti v Celovcu v obliki podlistkov v KRONIKI (če se ne motim), da jo imajo Nemci že nekaj časa v knjižni obliki, da pa še ni našla v taki obliki poti med Slovence. Ni čudno, da sem bil vesel knjige v zbirki letošnjih mohorskih iz Celovca in sem komaj čakal, da pridem do branja. O njeni vsebini sem imel prav malo pojma.

Ko sem jo prebral, sem najprej skušal slišati mnenje drugih, ki so jo že brali. Vsak je rekel: Zelo lepa je! Kaj več nisem mogel izvabiti iz nikogar, vsaj doslej ne. Mnenju, da je povest zelo lepa, se priključujem brez pridržka. Dostavil bi le še to: Povest je veliko "izpraševanje vesti" za nas vse, za duhovnike in neduhovnike. Ta občutek me je spremljal vseskozi, ko sem obračal liste v knjigi. Vendar ne mislim reči, da je v prvi vrsti zato "zelo lepa." V vsej celoti se mi zdi močna povest, če že ne najboljša vseh Mauserjevih.

Kar bom tu dodal in navrgel gornjemu mnenju, nima najmanjšega namena, da bi se kaj zmanjšala veljavnost povesti. Rad bi samo navedel, o čem sem ugibal, ko sem se v povest poglobljal od poglavja do poglavja.

Ali je kaplan Klemen resničen človek, ali samo Mauserjeva pisateljska iznajdba? Morda je bilo to že kje povedano, pa meni ni znano. Povest nas vodi v znane kraje: v Gorje — Selca — Ljubljano — "Sibirijo" — s pravimi imeni in točnim opisovanjem. Verjetno tudi majši kraji v sklopu s navedenimi nosijo prava imena in je opis enako točen. Skoraj isto se da reči glede časa, kdaj naj bi se povest godila. Od drugod je znar obstoj "Sibirije" — vemo, da je to neuradno ime, pa vendar zelo znano. Obstajala je prav tam, kamor jo postavlja povest, malo proč od Trnovega na Barju ob robu Ljubljane. Razmere v njej so očitno opisane kar se da resnično. Prav tako je ljubljanski "lemenat" z vsemi doganjanji v njem orisan zelo re-

alistično. Ob vsem tem je pisatelj komaj kaj jemal iz lastne domišljije.

Ko pa pridemo do oseb, ki igrajo v povesti razne vloge, je stvar drugačna. Nehote se bralec sprašuje, če je v tak ostro določen krajevni in časovni okvir mogoče postaviti osebe po domišljiji pisatelja. Komaj bi mogel reči, da poznam pisatelja, ki je tako ravnal. Tudi sam Mauser v drugih povestih ne. Če pa so tudi nastopajoče osebe tako resnične, kot kraji in časi v povesti — kdo so?

Podoba je, da so vsaj njihova imena "ponarejena". Pa vsaj pri vseh ne. "Gospoda Lojzka" in "Tomaža" v Ljubljani kaj hitro spoznava. Morda še koga. "Ordinarij" ni naveden s imenom, pa je dovolj očitno, da ni mogel biti drug kot škof Rožman. Isto velja o predstojnikih v semenišču. Ali ne bi ljudje enako lahko imeli prava imena kot kraji: Gorje, Selca, Ljubljana . . . ?

Želel bi nekaj utemeljitve, zakaj je "ordinarij" tako odlašal izvedbo Klemenovega predloga v zadevi "Sibirije". Bralec dobi vtis, da je bil vzrok v nezanimanju, nemarnosti, socialni neprebujenosti. To postavlja "ordinarija" v slabo luč in mu najbrž dela krivico.

Začudil sem se tudi, ko sem bral, do se noben duhovnik ni oglasil, ko je končno ordinariat razpisal mesto dušnega pastirja v "Sibiriji". Saj so vendar bogoslovci skupno s Klemenom veliko delali v Sibiriji. Ob času razpisa so vsaj nekateri morali imeti za seboj že pet let duhovniške službe — to je bil pogoj — pa se le ni niti eden prijavil, da si so dobro poznali nujno potrebno ustanovitve razpisanega mesta. Ali je to potrebno v povesti zato, da Klemen toliko bolj zablesti? Dvoimim.

Močno ugibam, kako naj presodim v povesti vlogo bogoslovca in pozneje škofovega tajnika Moškaja. Samo po sebi je kaj lahko umljivo, da se najdejo tudi taki duhovniški značaji. Da se pa morejo preriniti do visokih mest in ostati odločilni v cerkvenih pisarnah, ni tako lahko umljivo. Če je Moškaj dete pisateljeve domišljije, se mi zdi v povesti nekam odveč. Če je pa vsaj napol zgodovinska oseba, bi moralo biti nakazano, kako je bilo to mogoče.

Bolj umljivo je to, da je bilo med "krščanskimi" Ljubljanci, bogatimi trgovci in trdnimi "strankarji", tako malo smisla za lajšanje trpljenja siromakov. Dovolj je znana tožba, da so razni papeške socialne okrožnice ostale na papirju po širnem svetu največ zato, ker prav "krščanski" podjetniki niso imeli smisla zanje. In ga seveda še danes nimajo. Tudi mnogi duhovniki ne. Zato sem že v začetku rekel, da je povest veliko "izpraševanje vesti" za nas vse. "Liberalec" Meglič nas v povesti odlično — osramoti . . .

Tudi opis nasprotovanja od strani Resnika in tovarišev v "Sibiriji" me ni zadovoljil. Saj je lahko mogoče, da je bilo nasprotovanje zgolj iz odpora do duhovščine, vere in Cerkve, vendar imam vtis, da je v podčrtavanju tega samega nekam preveč — propagande v prid kaplanu Klemenu in vsemu, kar predstavlja. Resnik in tovariši bi ne smeli biti zgolj negativni uporniki, pokazati bi bilo treba, kako si oni zamišljajo rešitev problemov Sbirije. Ali res niso imeli nikakih pozitivnih načrtov. Morda res ne, toda povest bi veliko pridobila, če bi nam jin pokazala pri nekem nesebičnem

delu za reševanje barakarjev, pa naj bi bilo tisto delo še tako zgrešeno.

Tako nekako sem razmišljal in čustvoval ob branju Kaplana Klemena. Kake druge ocene doslej še nisem nikjer videl, še manj bral. Upam, da nisem edini, ki o tem piše. Teško bom čakal, da mi kaj pride pred oči izpod drugega peresa.

Ponavljam pa za zaključek, kar sem zapisal v začetku: Povest je in ostane zelo lepa. Noben pisatelj pa še ni napisal take povesti, da bi nihče ne mogel — in ne smel — imeti ob njej merico resnih pomislekov.

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Filip Grant Romič, Enmore. Oče Tomislav, mati Zorka, rojena Bajt. Botrovala sta Kazimir in Helena Štolfa — 5. dec. 1965.

Angela Lidija Zavčar, Caringbah. Oče Ludvik, mati Danica, rojena Lovrec. Botrovala je Angela Zavčar — 12. dec. 1965.

Anton Barič, Tempe. Oče Andrej, mati Stanislava, rojena Stavanja. Botrovala sta Izidor in Marta Karbič — 26. dec. 1965.

Robert Crissani, Homebush. Oče Marcel, mati Marija, roj. Baša. Botrovala sta Lado in Marica Posega — 16. januarja 1966.

Bojan Oskar Cah, Schofields. Oče Ivan, mati Magda, rojena Fabjan. Botrovala sta Stanko in Marija Starc — 30. januarja 1966.

Lea Polda Hermina CIMPRIČ, Jindabyne. Oče Leopold, mati Hermina r. Trebec. Botrovala Alojz in Majda Stražišar — 26. januarja 1966.

Vilma Marija Pauletič, Jindabyne. Oče Jože, mati Marija r. Kovačič. Botrovala Edi švent in Olga Kovačič — pred božičem 1965.

Mira Helena Hrovatin, Penshurst. Oče Emil, mati Angela r. Vremec. Botrovala Sergij in Olga Hrovatin, Trst-Opčine, po zastopnikih Edi in Armida Verni — 29. januarja 1966.

P o r o k e

Konrad Rozman iz Maribora in **Stana Zrilič** iz Hrvatske. Priči sta bila Božo Hrzenjak in Mario Zic — 11. decembra 1965.

Kocjan Kobal in **Rafaela Štrancar**, oba iz fa-

Misli, February, 1966

re Planina pri Vipavi. Priči sta bila Ivan in Francika Kobal — 18. dec. 1965.

Ciril Jamšek iz fare Goče pri Vipavi in **Francika Sladič** iz Mirne na Dolenjskem. Priči sta bila Stanislav Ferjančič in Adrijana Kobal — 26. decembra 1965.

Franc Omers in Črnuč pri Ljubljani in **Verona Vitek** iz Gornje Bistrice (Prekmurje). Priči sta bila Franc in Julija Mlinarič — 29. januarja 1966.

Karel Vok, doma iz Domamyšla na Čehoslovaskem, in **Ana Zajc**, doma iz Jurjevcev pri Ptuj, poročena dne 5. februarja v St. Benedict — cerkvi, Broadway. Priči: Charles Honauer in Rudi Novak.

DVA NOVA SLOVENSKA GROBA

V **Mona Vale** je preminul v nedeljo zjutraj 9. januarja 1966 **Jože Fabjan** v starosti okrog 75 let. Rojen je bil v vasi Sveto. Večino mladih let je preživel v Batah pri Grgarju. V Avstralijo je prišel pred 39 leti. Živel je skupaj s poročenim sinom Slavkom. Pokopan je bil v Mona Vale. Sinu in ostalim sorodnikom in otrokom v domovini iskreno sožalje. Vsem rojakom ka priporočamo v molitev.

V **Leichhardt** je v prvi polovici januarja po kratki bolezni preminula 41letna **Marija Makorič**, rojena Markulin. Po rodu je bila iz vasi Zapotok pri Marijinem Celju. Zapušča moža Lina, 17letno hčer Mirjam in 11letnega sina Georga. Vsem žalujočim sožalje. Priporočamo jo v molitev!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: FA 7044

Službe božje

Nedelja 20. febr. (tretja v mesecu): **Leichhardt**
(sv. Jožef) **ob 10:30.**

Nedelja 27. febr. (četrti v mesecu, prva POSTNA):
Sydney (St. Patrick) **ob 10:30**
Villawood (Gurney Rd.) **ob 10:15**

Nedelja 6 marca (prva v mesecu):
Blacktown (stara cerkev) **ob 10:30**
Croydon Park (sv. Janez) **ob 10:30**

Nedelja 13. marca (druga v mesecu):
Sydney (sv. Patrick) **ob 10:30**
WOLLONGONG (katedrala) **ob 5. popoldne**

SLOVENSKA ŠOLA

Prvi teden v februarju se je zopet začela Slomškova šola v Cabramatti in v Paddingtonu. V Cabramatti je pouk v običajni sobi vsako soboto od ene do treh popoldne. V Paddingtonu pa je pouk ob nedeljah in sicer od pol dveh do treh popoldne. Kot doslej, bo v Cabramatti poučeval g. Jože Čuješ, v Paddingtonu pa gdč. A. Vodopivec. Osebnih vabil nismo pošiljali — razen v Paddingtonu in okolici nekaterim. S tem pa nikakor ni rečeno, da drugi niso dobrodošli. Vsa slovenska javnost je s temi vrsticami opozorjena na dejstvo, da ti šoli delujeta. Vsak otrok je vabljen in dobrodošel. — **P. Valerijan.**

PRIDITE, MOLIMO!

Poleg molitev za domovino bomo v **nedeljo 6. marca** opravili **križev pot**, ker bo že postni čas. Seveda kot navadno: v kapeli sv. Frančiška v Paddingtonu.

Prememba ure: Molili bomo že ob **2. uri**, da se lahko udeležijo molitve starši, ki pripeljejo otroke k slovenskemu pouku. Ta pouk se vrši od 1:30-3. Pridite, molimo!

NAMESTO "ROMANJA"

Do lanskega leta je bila navada, da je februarška številka MISLI napovedala romanje v mesecu marcu. Predlanskim smo poromali v Maryfields in opravili križev pot na ondotnih hribskih Lani je romanje nadomestil — misijon.

Kaj pa letos?

Imeli bomo **od 1. — 3. aprila** (cvetna nedelja!) **tridnevnic** v cerkvi sv. Benedikta na Broadwayu blizu centralne postaje. Cerkev nam je že dovolj znana. Tridnevnic ima namen:

1. obnoviti spomin na lanski misijon;
2. duhovno nas pripraviti na velikonočno praznovanje;
3. po papeževem namenu obuditi misel na letošnje "malo sveto leto".

Dovolj lepa zamisel, ali ne? Bo tudi kar dovolj "romanja" in posebnega ne bomo pogrešali.

Toliko za zdaj. Več bo povedala marčna številka, ki bo sicer nekoliko pozna, pa ne prepozna za objavo podrobnosti o **tridnevnic**.

TAKOLE SI POMAGAJO DOMA

V NOVI ŠTIFTI PRI RIBNICI je župnik priredil iz zapuščene kapelice sv. Jožefa veroučno učilnico. Šolske klopi je dobil z Viča. V učilnici je prostora za 80 otrok. Ljudje so jako zadovoljni.

Na Kostanjevici pri Gorici so zgradbo, ki je služila za cvetličnjak, priredili za veroučno učilnico. Blagoslovil jo je koprski škof dr. Jenko. Izjavil je, da je to najlepša veroučna učilnica v vsej njegovi škofiji.

V Ljubljani je frančiškanski župnik priredil veroučno predavalnico v kleti pod samostansko knjižnico. Prostora je za 150 ljudi. V njej je verouk za odrasle, veroučna predavanja za akademike in pouk za ženine in neveste. Nekake "katakombe" — pa nič za to!

NA BREZJAH SO OBNOVILI MARIJINO CERKEV

BOZJEPOTNA CERKEV NA BREZJAH je že dolgo vrsto let klicala po obnovitvi svoje zunajščine. Pa je končno prišlo do tega, da se je izpolnilo geslo nadškofa Pogačnika: "Brezje morajo biti lepe."

V lanskem poletju se je obnove izvršila. Cerkev so čez in čez preplekali v raznih barvnih tonih. Pa ne samo to. Arhitekt Ivan Vurnik jo je olepšal s prekrasnimi ornamentami v beneškem mozaiku prav v duhu globoke vernosti slovenskega ljudstva. Načrt za mozaik je izdelal arhitekt sam, izvršile so pa delo šolske sestre v Radovljici.

Profesor Vurnik je imel velikega prijatelja v osebi rajnega prošta dr. Franca Kimovca, znane ga skladatelja. Ta ga je nagovoril, naj zamisli nekaj lepega za okrasitev Brezij. Predlagal mu je, naj nišo na pročelju cerkve izpolni z mozaikom. Umetnik arhitekt je o predlogu razmišljal, se za zanj ogrel in ga končno raztegnil na vso cerkev. Od škofije, ki je načrt odobrila, je prišel še na svet, naj se olepša tudi stranski vhod na južni strani cerkve, ki velja za vhod v kapelo Marije Pomagaj in tam večina romarjev stopa v cerkev.

Profesor Vurnik je tudi to nalogo odlično izpolnil. V samostanu so imeli shranjen doprsen kip Marije z Detetom, delo akademskega kiparja Borisa Kalina. Ta kip je nekoč stal v parku ob železniški postaji na Otočah. Zakaj so ga pozneje spravili v samostanu, si lahko mislimo . . . Ta kip je Vurnik odločil za okras nad omenjenim vhodom. Kako je zanj pripravil primeren prostor?

Nad vhodom je dal napraviti umetno okno, ki ima okenske stranice v mozaiku, spodaj lep medaljon in nad oknom letnico 1965. V novo vdolbino je namestil Kalinovo Marijo. Vtis celote je v resnici čudvito prisrčen. Je uspeh celoletnega razmišljanja arhitektovega in izpopolnjevanja zamišljenega načrta, ki je končno obveljal in ga je umetnik odobril v vseh drobnih detajlih. Šolske sestre pod vodstvom s. Darinke Bajec so mozaik sestavile in ga priredile za namestitvev.

Z delom na okrasitvi cerkve so pričeli že 4. aprila lansko leto. Prišli so kleparji iz Šenčurja in pod vodstvom mojstra Sodnika začeli postavljati oder na zvoniku. V naslednjih dveh mesecih so kleparji prekrili streho na zvoniku in cerkvi z bakreno pločevino. Do tedaj je bil zvonik krit s kam-

nitimi ploščami, pa je nadomestne dele vedno težje dobiti. Veliko pozornost okoličanov in romarjev je vzbujalo snemanje in postavljanje na novo pozlačenega jabolka in križa na vrhu zvonika . . .

Sredi julija so prišli iz Ljubljane zidarji in v nekaj dneh obdali cerkev z odri. Zidarska in pleškarska dela je izvršil mojster Lap iz Ljubljane. Pridrtil je tudi betonske plošče mozaika. Vse delo je nadziral profesor Vurnik in tudi izbral beloter svetlo sivo barvo za cerkvene stene. Vse svoje delo je izvršil zastoj, oziroma za boglonaj.

Vsi mozaiki na pročelju kažejo ali napise v čast Mariji Pomagaj ali pa razne rožne cvetove v pestrih barvah. Rozeta nad vrati, ki je imela že precej razbito steklo, je zdaj okrašena z belimi in zlatimi lilijami iz kamenčkov. Obdajajo jo štirje okraski v obliki svetilk. Nadaljnji mozaiki v zelo pestrih barvah in pomenljivih simbolih so razvrščeni nad rozeto do vrha pročelja.

Poprej je visel na pročelju cerkve tudi kamnit križ. Arhitekt Vurnik ga je dal sneti in postaviti na samostanski vrt v dolbino, ki ima v sebi spominsko ploščo vojnemu kuratu Ivanu Bonaču. Ta križ gleda zdaj preko ograje po trgu pred cerkvijo.

Tudi ta trg je omembe vreden. Že pred dvema ali tremi leti so mu dali sijajno električno razsvetljavo. Mogočni reflektorji na visokih svetilnikih razsvetljujejo cerkev in zvonik. Na svetilnikih so še košarice za cvetje. V septembru lani so pa delavci na gradbišču nove ceste, ki vodi mimo Brezij, na novo asfaltirali trg pred cerkvijo. Tako pride obnovljena cerkev ob sobotnih večerih in pred prazniki do močnega izraza.

Vsa dela pri obnavljanju cerkve še niso bila dokončana, ko so verni Slovenci dne 5. sept. lani slavili 30letnico evharističnega kongresa v Ljubljani. Nato so odstranili vse odre in ostalo navlako. Na rožnovensko nedeljo, ko je na Brezjah glavno "žegnanje", so romarji strmeli, ko je stala obnovljena cerkev pred njimi kakor nevesta okrašena za ženina. Tako so sami izjavljali. Mogočno je zadonela zahvalna pesem, ki so jo zapeli vsi zbrani z željo: Bog daj, da bi se kmalu pričela tudi obnova cerkve v njeni notranjščini. Tudi ta je potrebna.

PA NE ZA PREDPUST

Čebelar

BOLJ REDKO PLEŠEJO ČEBELE pred vhom v panj na kinčnici. Kadar plešejo tam, lahko tisti ples vsakdo opazuje, razume ga pa seveda ne. Največ plesa pa napravijo čebele znotraj na satovju, ki visi navpično od stropa in sega skoraj do panjevega dna.

Ko se pripravljam, da napišem nekaj zanimivosti o tem čebelnem plesu, bi utegnil že zdaj kdo vprašati: Kdo pa more videti ples znotraj panja in kako ga more študirati? Odgovor je tak: Napravili so si opazovalni panj iz stekla in so skozi steklo opazovali početje čebel v notranjosti panja. Vrh tega so dognali, da čebele opazovalca ne vidijo, če obsvetljuje sebe in panj z rdečo lučjo. Tako je mogoče ure in ure mirno opazovati delovanje čebel. S tem se je bavil nemški profesor von Frisch in napisal o svojih dognanjih veliko razprav.

Najprej je treba vedeti, da čebele ne plešejo za zabavo ali celo iz gole razposajenosti. Za kaj takega so preveč resne. Plešejo zato, ker — govori ne znajo! Bolje rečeno: ples je čebelja govorica, ki z njo obveščajo druge čebele, kje jih čaka dobra paša za nabiranje medu. Poleg plesa jim pri tem obveščanju pomagajo tipalke na čelu in še poseben vonj, ki ga prinesejo s seboj od cvetja, kjer so zasledile zalogo medu. S tipalkami se med seboj dotikajo, po vonju se spoznavajo, zakaj v panju je tema in čebele se ne morejo videti. Čebela ima čut voha v tipalkah, nosu v našem smislu nima.

Obveščevanje o najdeni zalogi medu je najvažnejše za tiste mladice, ki še niso izletavale na pašo ali biro. Nekaj dni ali celo tednov po rojstvu mladice ostanejo pri delu v panju. Le za kako uro so morda že izletele skupaj z drugimi in se razgledovale okoli panja. Včasih jih tako izleti toliko, da bi neizkušen človek mislil: roj je! V rsnici se pa tak "roj" kmalu razleti — mladice se vrnejo v panj in nadaljujejo z delom. Nekatere pozneje izlete na svojo roko in se vedejo kot že izkušene nabiralke. Druge čakajo na obvestilo in pouk — na ples starejših delavk.

Čebelji ples, ki obvešča ostale o medeni najdbi, ni vedno enak. Njegov način je odvisen od tega, kako daleč od panja čaka najdba na podjetne čebelice. Recimo, da se je dobro obložena čebe-

la vrnila v panj od cvetja, ki ni niti dobrih sto metrov oddaljeno od panja. Najprej bo odložila svojo zalogo v satne luknjice, nato vprizori ples. Ta ples bo "okrogel". Teka namreč po satu v majhnih krogih in se suče na levo in desno. Nekatere čebele so jo hitro razumele, zapomnile so si tudi vonj tistega cvetja, zato so takoj pripravljene za izlet. Toda obveščevalka morda misli, da je treba cele procesije čebel v označeno smer, zato vprizori ples še na drugem ali celo tretjem satu. Ko vidi, da so jo tudi tu mnoge razumele, odleti spet za drugimi, ki so med tem že z velikim vzhičenjem zapustile panj.

Naj tu omenim, da profesor Von Frisch ni vedno čakal na neko cvetje v bližini ali večji oddaljenosti od panja, ampak je čebelar nastavljal sklednice sirupa. Obnašale so se ob najdbi prav tako, kot ob najdbi medenega cvetja v prosti naravi.

Kadar je cvetje z medeno zalogo (ali pa nalašč nastavljena posodica s sirupom) oddaljena od panja več kot sto metrov, je ples čebel obveščevalk drugačen. Ne tekajo okoli v krogu, ampak le v polkrogu, nato počez v diagonalni nazaj na začetno točko, ritajo na levo in desno s svojim zdkom, nato završijo krog še na drugi polovici. To pnavljajo, dokler se jim zdi potrebno. Ves čas se dajo otipavati tipalkam tovarišic.

Profesor Von Frisch trdi, da čebele obenem z oddaljenostjo medene zaloge nakazujejo tudi smer, v kateri je treba podzvzeti zračno pot. Svoja odkritja je nakazal z diagrami, pa za naše razumevanje je to že kar pretežko. Zanimivo je pa to: ko čebele nakazujejo oddaljenost medene zaloge, pritem ne označujejo oddaljenosti v metrih in yarjih, ampak nakazujejo čas, ki ga pot do tja vzame. Če je zunaj hud veter, ki polet ovira, je zanje cilj toliko bolj daleč. To je prav tako, kot so vedeli naši stari poveljci, kako daleč so imeli od doma do fare. "Kako daleč je?" Odgovor: "Poleti pol-drugo uro 'za hodit', pozimi dve".

Nadaljnja zanimivost! Profesor je blizu panja postavil precej visoko steno, ki je pa bila nepri-merno daljša kot visoka. Blizu za steno je nastavl posodico s sirupom. Ko je prva čebela sirup našla, je odletela nazaj v panj okoli stene, ne preko nje. Ko je nato s plesom druge čebele opozarjala na najdbo, je opisovala oddaljenost najdbe okoli stene, smer pa preko stene!

Vsak čebelar ve, da čebele na enem in istem poletu zbirajo med in cvetni prah le na eni vrsti cvetja. Če je začela recimo na češnji, bo preskočila jablano, pa poiskala drug češnjev cvet. Ako ga ne najde, se ne bo dala izvabiti na morda bogato zalogo medu v cvetju na jablani, vrnila se bo domov in odložila, kar je nabrala na češnji. Šele potem bo odletela na jablano in spet ostala pri tem

cvetju, dokler bo kaj upanja. Profesor je postavil to dognanje na preizkušnjo tako, da je poedine čebele zaznamoval s komaj zaznatno kapljico rdeče barve. Trdi, da v glavnem to popolnoma drži, vendar je opazil, da so tudi izjeme, dasi zelo redke.

Kadar je medena zaloga na cvetju bogata — vzemimo na primer ajdovo — se srečujejo na istih cvetovih čebele iz različnih panjev in tudi iz razli-

čnih čebelnjakov. Dobro se zavedajo, da niso iz iste družine — "nos" na tipalkah (antenah) jin to pove. Dokler je kaj zaloge, se nič ne zmenijo druga za drugo, vsem privoščijo vse. Ko pa zaloga ponehuje, so sicer vse voljne takoj iti na druga "polja". Če pa jih ni najti, prav lahko nastare prepri, vojna, ropanje...

Kako "človeške" znajo biti čebele!

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

(Do 15. januarja 1966)

£ 5-0-0: Jakob Robar; £ 3-0-0: Jože Marinč;

£ 2-0-0: G. Elsnik, Anton Bavdek, Ivan Vidmar, John de Majnik, Frank Bresnik, štefan Kocar;

£ 1-10-0: Marija Brodnik, Franc Hervatin, Gaspar Jug;

£ 1-0-0: Mirko Muha, Janez Urh, Janez Burgar, Stanko Gruntar, Franc Bračko, Ivan Pavšič, Maks Pleterski, Franc Plohl, Millie Lunder, Frank Soklič, Ivan Kavčič, Janez Primožič, Vili Mrdjen, Neimenovana, Ivan Legiša, Jožica Jurin, Joe Ficko, Kancijan Kobal, Julia Mrčun, Janko Klavora, Marija Kos, Janez Krajnik, Stanko Fabian, dr. M. Colja, Agata Schuller, John Mihič, Ivan Plesničar, Tilda Gilford, Franc Korošec, Franc Baša, Alojz Žbogar, Miro Bole, Franc Žičkar, Ivan Golob, Anton Lackner, Franc Plesničar, Ivan Kobal, Rafael Koren, L.M. Martin, Ljenko Urbančič, Ivan Mlakar, štefa Markuža, Dinko Zec, Rafael Žičkar, Ivan Bavčar.

£ 0-10-0: Ivan Stanič, Frank Podobnik, Jože Bole, Franc Kodrič, Leopold Vuga, Emil Sfiligoj, Anton Brumen, Valerija Pančur, Maria Tomažič, Ana Hafner, Marija Treven, Ludvik Lubar, H. Šarkan, Ivan Nemeč, Jožef Nemeč, Franc Ban, Marta Veljkovič, Tončka Lužnik, Val. Sshubert, Albina Konrad, Anton Pirnar, Lazar Furlanič, Maks Furlan, Janez Marinič, Franc Nekrep, Vincenc Štolfa, Marica Tavčar, Joe Bregantič, Al. Žakelj, Alb. Škerlj, A. Medved, Zdenka Novak, Ant. Stojkovič, Ant. Nemeč, Joe Sterbenc, Stanko Golčman, I. Goričanec;

£ 0-5-0: Francka Anžin, Stanko Mislej, J. Michelčič, Em. Kregar, Ivan Želko, Franc Petek.

Prav iskrena hvala vsem velikodušnim darovalcem. Že prva dva tedna v letu sta pokazala, da se MISLIM tudi letos ne bo prehuo godilo . . . Bog daj!

DAROVI V DRUGE NAMENE

ZA KOROTAN. — Dušan Lajovic £ 50.- S tem velikodušnim darom je vsota "šestega stotaka" prerasla samo sebe za 25 funtov. Ta stotak smo zbirali na izrecno prošnjo uprave KOROTANA, da bo ena dijaška soba (vseh je 90) nosila napis: **DAR SLOVENCEV V AVSTRALIJI.** Vsota bo ob izidu te številke verjetno že na Dunaju. S tem je naša zbirka za KOROTAN zaključena in še enkrat vsem darovalcem iskrena zahvala

ZA SLOMSKOVO ZADEVO: —

Pismo iz Melbourn:

"Priporočila sem se božjemu služabniku Antonu Martinu v dolgotrajni boleznini in po uslišani prošnji pošiljam v list javno zahvalo ter prilagam £ 5 za stroške pri delu za njegovo beatifikacijo. — Amalija Vihtelič.

Ivan Legiša: \$3, Rudi Drčar \$1. — Prisrčna hvala in krepak poziv: **Ne pozabite na Slomška!**

ZA P. PORDERŽAJA: — Trije neimenovani skupaj £13-10-0! £ 5: Mirko Cuderman; £ 1-10-0: Jože Grilj; £ 1: Ivan Mlakar, Antonija Stojkovič, Rafaela Bernes, Lucijan Mozetič. — P. misionar si je roko že pozdravil in obeta v kratkem kaj pisanja. Tisti, ki ste že prebrali knjigo **SEM TER TJA PO INDIJI**, ste srečali v njej tudi p. Porderžaja in gotovo začutili enako, kot piše Mirko Cuderman na drugem mestu v pričujoči številki. Uboga Indija "molče trobenta", bi rekel France Prešeren, kako nujno je potrebna pomoči od zunaj. Zavedamo se, da je naše zbiranje komaj toliko, "da je ime" ("a token", bi rekel Anglež), pa nam prihaja iz srca posebno zato, ker pošiljamo Indiji preko "našega človeka". Nadaljujmo, nič ne omahujmo!

ZA "SLOVENICUM" V RIMU. — Kaj je to, ste lahko brali v božični številki našega lista. Na tem mestu ne bomo ponavljali, Zbiranje za SLOVENICUM stopa na mesto zaključene zbirke za KOROTAN. Prvi trije kamni so: Ivan Legiša \$3; p. Bernard £ 2; Lucijan Mozetič £ 1. — Temelj tej novi zbirki je torej postavljen — naj bo še drugim toplo priporočena!

NEW SOUTH WALES

Granville. — Ko pošiljam naročnino in dar v Sklad za to leto, se obenem zahvaljujem za **BARAGOV KOLEDARČEK**. Je zelo lep in prijazen. Le to me zanima, zakaj tiskovni škrat tako rad ponagaja duhovnemu skrbstvu v Victoriji. Letos jim je že tretjič enako zagodel. Rada bi vedela, kaj so se mu tam doli zamerili. Jaz pa želim njim in vsem rojakom dobrega zdravja in vsestranskega zadovoljstva. — **Milka Stanič**.

PRIPOMBA: Res zanimivo! Kakor bi reševal križanko, tako sem se zapičil s svinčnikom v roki v stran 18 in 19 v letošnjem Koledarčku. In to takoj po prebranem Milkinem pismu. Škrata ni bilo in ne. Še enkrat in še enkrat. Hopsasa — ujel sem ga! Grdoba ti taka! Ali ni čudno, da me v dveh letih nihče ni nanj opozoril? Morda ga bodo zdaj tudi drugi iskali in — našli. Vsekakor čast ge. Milki, dobre oči imate. Boste morali postati korektorica v naši tiskarni. Če že ne aktivna, pa vsaj — častna! Saj to je še višje dostojanstvo. Sprejeto? — **Urednik**.

Punchbowl. — Naj se tudi jaz malo oglasim, čeprav to ni moja navada. Rad bi povedal, da mi prva številka **MISLI** letošnjega letnika zelo ugaja, še posebno risba na ovitku. Prav lep pozdrav. — **Evgen Brajdot**.

Concord. — Če bom našel milost pri p. uredniku in me ne bo spet obsodil, da klobasam, bo ta moj dopis namenjen poglavarju **ŠKRJANČKOV**, rojaku Ludviku Klakočeru. Zato, ker sem zastojal iskal v januarski številki njegov odgovor na urednikovo "izzivanje" v decembrski. Kaj je z vami, g. Klakočer? Na tako klicanje na korajžo pa res ne smete molčati. Da bi ne imeli časa zdaj, ko ste se že oddahnili od koncertov in izdelave škrjančkovih plošč, ne morem verjeti. Če ste pa tako ponižni, da vas ni urednik nič "prizadel", pa tudi ni prav. Primite vendar za pero in dajte izzivaču, kar mu gre. Jaz bi že zato rad bral vaš odgovor, ker

vem, da naš urednik naše dopise krepko predalava, pa sam ne vem, če jih res kaj zboljša, ali pa morda celo poslabša. Premalo sem šolan, da bi lahko kaj odločnega rekel. Vi pa, g. Klakočer, ste iz drugega testa in bi prav lahko pošteno usekali, da si ne bi urednik lastil tolikih pravic v zadevi dopisov in verjetno tudi člankov. Zdaj pa . . . **Pepe Metulj**.

PRIPOMBA: Kar je stalo v dopisu namesto pik, je urednik črtal iz strahu, da bi Pepe utegnil napraviti "milost" pri — Klakočerju . . . **Ur**.

VICTORIA

Pascoe Vale. — Pošiljam naročnino in za Sklad. Malo je majkalo, da nisem pred tednom osebno prinesel. Sukal sem se namreč po NSW nekje pod Sydneyem. Blizu tam, kjer se neki kraj imenuje Figtree. Lepi kraji so to in morska obala je čudovita. Videl sem, da je krajem primanjkovalo potrebnega dežja, pa ker so naokoli hribi, je svet po večini v senci, sonce ne pripeka preveč. Občudoval sem velika figova drevesa. Vedno sem si predstavljal figovce le kot nizke grme, kot sem jih videl svoj čas okoli severnega Jadrana. Tu pa, v parku pri Kiami, so pravcati orjaki. Morda jim ugaja srebrno čista voda iz bližnjih slapov. Vsem lep pozdrav. — **Jože Grilj**.

Melbourne. — P. urednik mi piše, da se bralci **MISLI** čudijo, zakaj ni bilo lani mojega nadaljevanja o kulturnih delavcih iz Bele krajine. Piše, da moram sama pojasniti, ker on ni kriv. Nič rada se ne izpovedujem javno, pa naj bo — za pokoro. V svojem drugem članku sem namreč napravila za Belokranjce nekaj takih, ki so bili doli samo uslužbeni, niso pa bili rojeni Belokranjci. Urednik je to spoznal in seveda ves članek vrnil. Zelo nerodno mi je bilo, tako da si potem nisem upala več pisati o tem in spis je ostal nedokončan. Tisti, ki ste opazili to pomanjkljivost, oprostite. Vsem najlepši pozdrav. — **Marija N**.

Glenroy. — Od letošnjih mohorskih iz Celovca se mi najbolj dopade PO INDIJI SEM TER TJA. To tako lepo opisano življenje tamkajšnjih ljudi in žrtvovanje misijonarjev me je privedlo tega, da bo zanaprej bolj sodeloval pri podpiranju našega p. Poderžaja. Svetoval bi, da bi MISLI prinašale več propagandnega branja v ta namen. Morda kake odlomke iz KATOLIŠKIH MISIJONOV, ali pa tudi iz zgoraj omenjene knjige, saj vsi naročniki MISLI gotovo nimajo mohorskih knjig. Naj omenim le stran 77, kjer se bere o srečanju komunista s časnikarjem. To je jako prečevalno. — Naj omenim še to, da na naslovnih strani MISLI še ni bilo tako lepe risbe kot lani. Zdi se mi škoda, da je niste ohranili tudi za to leto. Želel bi jo spet videti v letu 1967. Lep pozdrav — **Mirko Cuderman.**

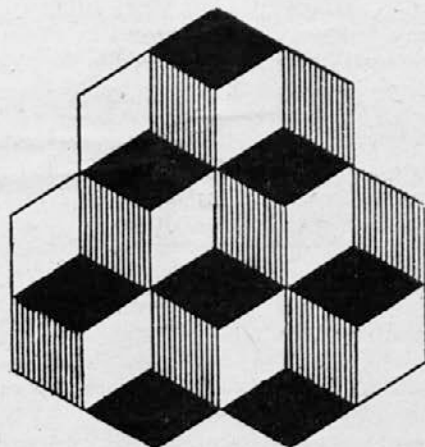
WESTERN AUSTRALIA

Maylands. — Iz pisem v Koledarčku sem spoznala, kako nekateri mislijo o listu MISLI. Pravi čudaki so. Verjetno imate še druga taka pisma, v katerih ljudje list odpovedujejo in izjavljajo, da jim ni potreben. Nič bi se ne čudila, če bi bil p. urednik že vsega sit in bi kar pustil, naj list propade. Seveda bi s tem propadel tudi naš čut, da smo Slovenci. Ne bom trdila, da sem dosti boljša od drugih, vendar bi ne hotela biti tako kaznovana. P. uredniku pa vsa čast, ponosna sem nanj, da je Dolenjec, zato še posebnega priznanja vreden. — **Ivanka Pungercar.**

PRIPOMBA: — Oho! Nerad razočaram dobro go. Ivanko, toda resnica nad vse! Skozi mojo rojstno hišo teče poprek, iz kota v kot, meja med Gorenjsko in Notranjsko. Kolikor vem, sem prikobal na svet na gorenjski plati usodne črte. Zgodovinskih dokazov za to nimam. Kadar kaže, da se kje prikupim, se pustim zmerjati tudi za Notranjca. Žal, Dolenjci si pa z mano težko kaj pomagate . . . No, Ivankino "priznanje" vseeno rad vzamem na znanje. — **Ur.**

Alexandra Bridge. — Čas je, da se spet oglasimo iz naše osamljenosti na podeželju ogromne Zapadne Avstralije. Naselili smo se tu pred leti, ko smo prevzeli od države lep kos zemlje za ureditev lastne farme in doma. Seveda se nekaj časa nismo mogli prav znajti, tudi jezika nismo kaj pridali znali. Zdaj smo se pa že lepo udomačili. Zaslugek imamo še od dela na žagi, kjer tudi stanujemo in imamo stanovanje s kurjavo zastonj. Po delu na žagi urejemo farmo, ki ni daleč od tu. V

preteklem aprilu smo že zasejali 50 očiščenih akrov s travo in v tem aprilu jih bomo še 50. Ko bomo gotovi še z ograjo, bomo takoj naročili nekaj mlade živine za meso in farma bo začela donášati za nadaljnje investicije. Kraj se nam zelo dopade. Do mesta Augusta ni daleč, tam je tudi naša cerkev, reka Scott River ima odlično vodo ter je polna rib in rakov. Augusta je turistično mesto, pa tudi do morja ni predaleč. Zdaj imamo samo to željo, da bi se še kakšna slovenska družina oglasila za prevzem državne zemlje in se naselila tu v bližini. Po družini rojakov nam je zelo dolgčas. Država ima še veliko zemlje za oddajanje privatnikom in od časa do časa razpiše bloke pod naslovom Scott River — Augusta. Zelo bi priporočali Slovencem, da bi se pozanimali za to reč. Kdor želi kaj več zvedeti, naj se obrne na dr. J. Koceta v Perthu ali pa naj piše naravnost meni za pojasnila. Za začetek bi tudi novodošli dobili delo na žagi in od tod polagoma pripravljali sprejeto zemljo za ureditev farme. Po dosedanji lastni izkušnji smo prepričani, da se ne bo nihče kesal, če se pozanima za stvar in se odloči za kmetovanje v tej lepi okolici. Posebno hitro bi uspel kdo, ki bi prinesel s seboj denar za nakup orodja in strojev. Mi smo začeli skoraj z nič, pa vendar uspevamo. Čas in vztrajnost prineseta svoje. Pozdrav vsem rojakom. **Ivan Štrucelj, C. Sawmill, Scott River, Alexandra Bridge, W.A.**

Le dobro si kocke na sliki oglej,
na tihem jih vestno po vrsti preštej,
na glas ali v pismu število povej!

Ne reci prehitro: Število je šest!
Čuj: "Sedem" je rekel prijatelj tvoj zvest...
Okoli naj odloči, miruje naj — pest!

K R I Ž A N K A

Mirko Rakušček

1	2	3	4		4A	5	6	7	8
9						10			
11			12		13				
		14							
15	16	17			18		19	20	
21						22			
	23		24		25				
26			27				28		29
30			31		32	33			
		34		35					
36						37			

Vodoravno:

- 1 skupina ovc
4A šestet znesek
9 apno (angl.)
10 vprežna žival
11 kos pohištva
13 cirkuško prizorišče
14 veliko
15 mestece v Viktoriji blizu Benalle
18 odtakanje

- 21 krvoločen
22 trava, zdravilna rastlina (ital.)
23 prvi človek
25 plesti (angl.)
26 gostišče (angl.)
27 latinski pozdrav
28 cerkveni pevski zbor
30 svet človek (angl.)
32 javni vrtni nasadi
34 (dve besedi): sestavni del lestve (4 črke) in skrajšano ime za Ivanko.
36 najbolj "slovenska" država v ZDA
37 močno znan ognjenik

Navpično

- 1 misleče zemeljsko bitje
2 "večno" mesto
3 žensko ime
4 priimek slavnega slov. pevca
5 iz istega rodu
6 strupene žuželke
7 deset (angl.)
8 novejša država v ZDA
12 žensko ime
13 šivanka (ital.)
16 dragocena ruda prvina (2. sklon)
17 rudokopi
19 three times (slov.)
20 obkrožanje, obtekanje
24 porodnica
25 (two) snowballs (slov.)
26 identično
29 vodna žival
31 N(ak)lo
33 kakor navpično 27

ZA RAZVEDRILO

J. Primožič

Filozof. — "Očka, kupi mi pipec." — "Ne, sinko, nož ni za otroke." — "Že vem! Zato, ker otroci ne smejo priti pred sodišče."

Modrovanje. — Pijanček sedi pri praznem kozarcu in ugiba: "Ali bi še enega, ali ne bi še enega, to je vprašanje. Glava pravi ne, grlo vpije da. Pravijo, da pametnejši odneha... Natakarkar, še enega."

Utemeljena bojazen. — "Zakaj se Tone ne poroči? Kot zobozdravnik bi dobro zaslužil in z lahkoto vzdrževal družino." — "To že. Pa pravi, da ne more najti neveste, ki bi bila brez sorod-

stva. Če pa vzame eno teh, ki se mu ponujajo, bo moral samo njenim sorodnikom popravljati zobe — brezplačno."

V zaporu. — "Kaj pa šarite okli rešetke? Bi radi ugotovili, kako je kaj močna?" — "Prav nasprotno, gospod paznik . . ."

Pravilno. — "Le kako si upajo prodajati "penče" vino, ko se pa nič ne peni?" — "Se pa peni tisti, ki vino kupi in plača."

— — —
Dober odgovor. — V Črnomlju je prišel k zdravniku neki okoliški kmet, ko je ura ravno pet popoldne odbila. Debelo ga pogleda zdravnik in reče: "Ja, kaj pa je z vami, ali ne veste, da jaz ordiniram le do petih popoldne?"

Kmet: "Jaz že vem, ali pes, ki me je ugriznil pred četrto ure, tega ni vedel."

SOBE ZA SAMCE

ALI MLADE ZAKONSKE PARE

dobite v slovenski hiši:

JAKOB ROBAR, 112 Alfred St., Granville

(Križišče z Virginia St.)

Avtobus obstane pred hišo.

Do postaje Granville ali Parramatta
15 minut pešhoje

Telefon: 637 — 2363

Kličite do 10. ure zjutraj ali po 6. uri
zvečer. V soboto in nedeljo ves dan.

SREČNO NOVO LETO 1966

želi vsem rojakom
auto mehanik

FRANC BERKE

42 St. Johns Road, Cabramatta.

Priporoča se vam za vsakovrstna popravila
avtomobilskih motorjev in sploh, kar je v
zvezi z avtomobilom.

Lahko pokličete po telefonu: 72-1049

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy N. 6, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojam poročne obleke
po nizki ceni

Odprto vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 7. pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9. zjutraj
do 7. zvečer — TEL: JA 5978

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W. A.

1. ČE HOČETE ZAJAMČENO, SOLI O IN HITRO POSTREZBO GLEDE DARILNIH POŠILJK Z ŽIVILI, ZDRAVILI IN TEHNIČNIMI PREDMETI (RADIO APARATI, MOTORNI KOLESI, BIKIKLI ...)
2. ČE HOČETE DOBITI SEMKAJ SVOJO ZAROČENKO, SORODNIKA ITD. POVDARJAMO, DA IMA DR. KOCE PO NEKAJŠNJIH ZAKONSKIH PREDPISIH PRAVICO DAJATI INFORMACIJE GLEDE VOKLICIA OSEB V AVSTRALIJO.
3. ČE HOČETE PRAVILNE PREVODE SPRICEVAL, DELAVSKIH KNJIŽIC, POOB-
LASTIL, TESTAMENTOV ITD. PRODAJAMO SLOVARJE IN VADNICE ANGLEŠKEGA
JEZIKA.

Zastopnik za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moneur St., Woollahra, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za VIC. Mr. J. Kapušin, 103 Fifth Ave., North Altona, Vic.
Tel. 391-4737

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

DARILNE POŠILJKE

živil in tehničnih predmetov (bicikle, motokikle, mopede, radijske in televizijske aparate, frižiderje itd.)

ZA SVOJCE V DOMOVINI

pošilja tvrdka

Stanislav Frank

CITRUS AGENCY

74 ROSEWATER TERRACE

OTTOWAY, S.A.

Telefon: 4 2777

Telefon: 4 2777

SOLIDNOST — POPOLNO JAMSTVO

— BRZINA —

SO ZNAČILNOSTI NAŠEGA POSLOVANJA